

Γυμνάσιο Καλυθιών

**Πρόγραμμα ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Σχ. Έτους 2013-2014**

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΣ:

**«Λεκτικοί ιδιοματισμοί και το τοπικό
γλωσσάρι
της Δ.Ε. Καλυθιών Ρόδου»**

Υπεύθυνος Καθηγητής

Παναγιώτης Σαράντης ΠΕ17

Συμμετέχοντες Μαθητές

**ΓΑΛΑΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΓΙΑΤΡΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ
ΚΑΛΛΙΓΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΚΩΣΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
ΠΑΠΑ ΣΤΑΜΑΤΙΑ
ΠΑΠΑΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΜΑΡΙΕΤΤΑ
ΣΑΡΑΝΤΗ ΜΟΣΧΟΥΛΑ
ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ
ΤΖΟΥΡΑ ΑΝΝΑ-ΜΑΡΙΑ
ΤΣΑΛΙΚΗ ΣΟΦΙΑ
ΓΑΛΑΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ**

**Ευχαριστούμε θερμα το δάσκαλο
Κώστα Πολυχρονά για την πολύτιμη προσφορά του .**

ΛΕΚΤΙΚΟΙ ΙΔΙΩΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ ΚΑΛΥΘΕΝΟ ΓΛΩΣΣΑΡΙ

Η γλώσσα ενώνει τους ανθρώπους αλλά ταυτόχρονα τους διαφοροποιεί ως άτομα λαούς ήθη και γεωγραφικές περιοχές. Αυτή η γλωσσική διαφοροποίηση σε γεωγραφικές περιοχές ονομάζεται διαλεκτική διαφοροποίηση. Η διάλεκτος κατέχει σημαντική θέση ανάμεσα στα στοιχεία που συγκροτούν την ιδιαίτερη ταυτότητα μιας ομάδας καθώς ισχυροποιεί τους δεσμούς μεταξύ των μελών της και μέσα από τη χρήση της πιστοποιείται ένα κοινό ιστορικό παρελθόν. Τα ήθη αποτελούν τους άγραφους νόμους της πρακτικής ηθικής ενός λαού και συνιστούν τις αντιλήψεις του για την ηθική και κοινωνική συμπεριφορά. Ουσιαστικά ορίζουν σχέσεις, αξίες και συμπεριφορές μεταβάλλοντας στο πέρασμα του χρόνου και διαφέρουν από τόπο σε τόπο. Τα έθιμα αποτελούν την ομοιόμορφη τήρηση μιας συνήθειας που δεν επιβάλλεται από ρητές εντολές και ως ένα σημείο καθορίζονται από την λαϊκή παράδοση. Τα ήθη, έθιμα, οι θρύλοι, οι δοξασίες, οι προλήψεις και οι παραδόσεις ενός λαού συνθέτουν την κοινωνική ζωή του. Τα ήθη και τα έθιμα σχετίζονται με τον κύκλο του χρόνου που έχουν κατά κύριο λόγο τη βάση τους στη θρησκευτική ζωή.

Κανενός λαού η γλώσσα δεν ήταν και δεν είναι ακόμα σε πολλά σημεία της γης κοινή. Όσο μεγαλύτερη έκταση καταλάμβανε ένας λαός, τόσο η γλώσσα του είχε διαφορές και ποικιλία. Σε ομάδες ανθρώπων ήταν επόμενο να δημιουργείται και να αναπτύσσεται ένα γλωσσικό ιδίωμα που εξυπηρετούσε τις εκφραστικές, συναισθηματικές και πρακτικές ανάγκες των κατοίκων ενός συγκεκριμένου και περιορισμένου χώρου. Οι διαφορές μεταξύ των ποικίλων και όλων αυτών προς την κοινή νεοελληνική, αφορούν τη φωνητική, το τοπικό, τη σύνταξη, τη μορφολογία, τον τρόπο εκφοράς του λόγου, το λεξιλόγιο.

Η γλώσσα γοητεύει τους ανθρώπους για πολλούς λόγους, αλλά για εμάς η πιο εντυπωσιακή της ιδιότητα είναι η απέραντη εκφραστική της δύναμη. Οι άνθρωποι μπορούν να κάθονται για ώρες ακούγοντας άλλους ανθρώπους να κάνουν θόρυβο καθώς εκπνέουν, επειδή εκείνα τα σφυρίγματα και στριγκλίσματα περιέχουν πληροφορίες σχετικά με το μήνυμα που ο ομιλητής επιθυμεί να μεταφέρει. *. Το σύνολο των μηνυμάτων που μπορεί να κωδικοποιηθεί και να αποκωδικοποιηθεί μέσω της γλώσσας είναι, επιπλέον, απύθμενα απέραντο περιλαμβάνει τα πάντα*

Όπως είναι γνωστό σε κάθε τόπο της Πατρίδας μας οι άνθρωποι , έχουν την δική τους Γλώσσα, τους δικούς τους λεκτικούς ιδιωτισμούς, την δική τους προφορά τα οποία και τους χαρακτηρίζουν. Έτσι και στον τόπο τον δικό μας, το χωριό μας, το όμορφο χωριό των Καλυθιών, η Γλώσσα (το λεξιλόγιο αλλά και η προφορά της) παρουσιάζει κάποιες ιδιομορφίες.

Πιστεύουμε ότι η Γλώσσα που πρωτοακούσαμε και πρωτομιλήσαμε πρέπει αν όχι να την χρησιμοποιούμε **τουλάχιστον** να μην την **λησμονούμε**. Είναι πολύ μεγάλος ο πλούτος της καλλιθενής ιδιωματικής διαλεκτικής. Αρκεί μια λέξη να εκφράσει πλήθος συναισθημάτων. Εμείς σαν μια πρώτη προσπάθεια **μαζώξαμε** όσες λέξεις και λεκτικούς ιδιωτισμούς μπορέσαμε και βρήκαμε η θυμηθήκαμε και τις παραθέτουμε. Όμως υπάρχουν και πάρα πολλές άλλες που δεν ήταν **μπορετό** να βρούμε ή να θυμηθούμε. Ξεκινάμε λοιπόν **σήμερα** με την καταγραφή και την ερμηνεία λέξεων και λεκτικών ιδιωτισμών.

Καλλιθενοί Λεκτικοί Ιδιωματισμοί

1. «Κάντιο -κάντιο!»

Σημαίνει καθαρό. Παίρνει τη θέση επιθέτου στο νερό.

Το νερό είναι κάντιο κάντιο!

Μεταφορικά δηλώνει τη διαύγεια και την καθαρότητα της ψυχής!

2. Μύχι -μύχι!»

Λέγεται ,όταν μυρίζουμε το λουλούδι που μας πρόσφερε κάποιος και δηλώνουμε ότι μυρίζει πολύ ωραία. Ταυτόχρονα ανταποδίδουμε την ευγένεια της προσφοράς. Διακρίνω λεπτότητα λόγου και αγνότητα συμπεριφοράς!

3. «Περικέτιν!»

Άφθονα, αρκετά! Πάρτε όσα θέλετε και πάλι θα μείνουν!

Κάπως έτσι το ερμηνεύω ,βάσει των βιωμάτων μου!

«Έν μου πάει το φαΐν κάτω»,έλεγαν οι παλιοί ,αν ήξεραν ότι ο γείτονας τους το στερούσαν. Πάντα έδιναν από ένα μέρος της παραγωγής τους. Στον επισκέπτη την ώρα του φαγητού, πρόσφεραν πάντα θέση !

4. «.-Κοπιάστε!»

Κάντε τον κόπο να καθίσετε στο φτωχικό μας τραπέζι και να φάτε μαζί μας! Ή

κάντετ'εμάς την τιμή να πάρετε μέρος του κόπου μας!

Νομίζω, δε μετριέται η ευγένεια που κρύβει η λέξη. Ταιριάζει ο υπερθετικός σε κάθε επίθετο που σκεφτήκατε!

5. «Ποσιόν- ποσιόν! ή ποσόν- ποσόν!»

Ποσιόμ μελεκούνιν! Ποσιόμ μαϊντανόν! Ποσιόμ πουλγιά!

Μάλιστα όταν το προφέρουμε, χτυπάμε μεταξύ τους τα δάχτυλα του δεξιού χεριού!

Όπως και το –περικέτι- φανερώνει πλήθος και γονιμότητα. Επίσης επιβράβευση του μόχθου και της επίπονης προσπάθειας του καλλιεργητή!

6 «Αλι -άλι!»

«Μη κόφτεις, άλι άλι!»

Είναι μέρος του αγάλι. «Αγάλι αγάλι γίνεται η αγουρίδα μέλι!»
Συνιστά υπομονή και επιμονή .
κόφτεις = τρέχεις

7. «Μανάααα!»

Με το τελικό (α) παρατεταμένο. Είναι δυνατό επιφώνημα έκπληξης, ενθουσιασμού και λύπης ή στενοχώριας .

Μανά τι είπτε!

«Μανά, μιάλομ που είναι!» (μεγάλο)

«Στου δκιαόλου τημ μάνα!»

Για κάτι μακρινό. Φανερώνει αγανάκτηση.

« Πού ήβρεν κι εφτός να κάτσει; Στου δκιαόλου τημ μάνα είναι το σπιν του! Που να κόφτουμεν κειδά πάνω;»

«Ώχου και συ!»

Δηλώνει αποστροφή, διαμαρτυρία, αντίθετη άποψη.

« Ώχου και συ, ξάης μας στο χάλιμ μας!»

« Τι α κάουμεν!»

Επαναλαμβάνεται συνεχώς στην καθημερινή κουβέντα. Ίδίως την ώρα που κάποιος αναφέρει τα έργα του. Κάτι σαν δικαιολογία στη μικρή απόδοση. Διακρίνω ταπεινότητα και μετριοφροσύνη.

« Εχτίζαν τα με καμαρόπετρες. Άλλδοι πλούσιοι άλλδοι φτωχοί! Τι α κάουμεν;

"Η κάτω πέτρα του μύλου»

Χαρακτηρίζεται ο αργός, ο αναποφάσιτος και γενικά αυτός που δεν αναλαμβάνει πρωτοβουλίες.

"Εφτός είναι η κάτω πέτρα του μύλου!"

ΚΑΛΥΘΕΝΟ ΓΛΩΣΣΑΡΙ

α ρτει = θα έρθει

α σιχτίρ = (βρισιά τούρκικη)

αβκερινός (ο) = ο αυγερινός

αβκή (η) = η αυγή

αβκό (το) = το αυγό

α βκω = να βγω (Ττου και βκαίνω)

αβράτος (γάδαρος) = δυνατός

αβτέλλα(η) =η βδέλλα

αγανιά (η) = οξειδωση, συκοφαντία

αγάφτιστος = αβάππιστος

άγαφος =ο άβαφος

αγγειό (το) = πλήλινο δοχείο (Σπας τ' αγγειά, πας τ' αφτιά)

άγγονας (ο) = ο εγγονός

αγγουράκια = καρπός του άγριου τριφυλλιού
αγγούρκια = τα αγγούρια
αγέρας = ο αέρας
αγκάθθα (η) = το αγκάθι
αγκαλκιά = η αγκαλιά (ξύλα)
αγκαλκιές (οι) = δεμάτια κλαδιών
αγκάστρι (το) = η εγκυμοσύνη
αγκατσανήθρες οι = τα άνθη του αγκάτσαρου
αγκάτσαρος (ο) =
αγκρεμμός = ο γκρεμός
αγκίνιο (το) = καινούργιο, αφόρετο
αγκλαβή (η) = προικοσύμφωνο
αγκωνάρι (το) = γωνιακή πέτρα οικοδομήματος
άγκωνας = η άρθρωση αγκώνας
αγναφίσι (το) = όνομα ψαριού που χάθηκε από τη θάλασσα μας
αγριοσπάνακο = το άγριο σπανάκι
αγρολκί το = το άγριο μικρό ελαιόδεντρο
άγροστη(η) = η αγροστίδα
αχχάνι (το) = ο μίσχος
αγώι (το) = το κόμιστρο
αδέρφκια = τα αδέλφια
αδερφομοίρι (το) = περιουσία δυο αδελφών
άδκειαση (η) = ελεύθερος χρόνος
άδκειος = κενός
άδκιάβαστος = αδιάβαστος
αδκιαφόρετα = άχρηστα
αδραχτάς (ο) = το αδράχτι
αέλαμος (ο) = η βρώμη
αελκιά = η αγελάδα
αεροπορείο (το) = το αεροδρόμιο
αζιλίκι (το) - ο αχταρμάς = βαθύ σκάψιμο για εκκρίζωση αγριάδας(άγροστη, καλαμάγρα)
αζύαστος = αζύγιστος
Αη Μωνιού τα Λκίδκια = τοποθεσία Κ.
άης = άφησε
Αης Σίερος = το χωριό Άγιος Ισίδωρος
αθεόφοος = αυτός που δε φοβάται το θεό
αθθοκουππιάρης = ο μαζεμένος..
αθθόπανον (το) = πανί για τη στάχτη
άθθος (το) = η στάχτη
αθραλάκη (η) = ζεστή στάχτη με λίγα κάρβουνα
αθρούμπα (η) = το θυμάρι
αθύρι (το) = ποικιλία σταφυλιού
ακία (η) = η ακίδα
ακκιντί(το) = η κλίση
ακνία (η) = η ακρίδα

ακονιζιά= φυτό
άκουννο (το) = ποικιλία σταφυλιού (σουλτανίνα)
ακουππάς (ο) = ο αυχένας
άκρια (η) = η άκρη
αλάι (το) = το μάλωμα
αλαλάς (αλαλάοι) (ο) = η παπαρούνα
αλαπού(η) = η αλεπού
αλάρκου = μακριά
αλάρκα = μακριά μου (Αλάρκα που φτον)
αλατσερό (το) = θέση στον τοίχο της τσιμιάς για αλάτι
Αλεξάντρα = η Αλεξάνδρεια
αλεσβακιά(η) = το φασκόμηλο
αλεσφακόλαο (το) = το λάδι της αλεσφακιάς
αλετράς = κατασκευαστής αλετριού
αλεφή (η) = αλοιφή
αλί = αλίμονο
αλισίφα = η αλισίβα
αλκιώς = αλλιώς
αλλδά = αλλά
άλλδος = άλλος
αλοάς ο = το αρσενικό άλογο
αλοατάκι-και = τα αλογάκια (του λούνα παρκ)
άλοθθας = άγριο σύκο
αλόθθι (το) = άγριο σύκο
αλόι = τιμωρία
αλός (ο) = το φυτό αθάνατος(κακτοειδές)
άλοτρο (το) = το αλέτρι
αλυαριά = η λυγαριά
αλφάι (το) = το αλφάδι
αλωνάρης = αυτός που αλωνίζει
αμά = μητέρα (κάλεσμα)
αμάεφτη = αμάζευτη
αμανάτι = παρατημένο
αμανίζευτη = ανεπρόκοπη ;
αμάους = παιδικό παιχνίδι
αμάραγκος (ο) = η μαργαρίτα
αμμά = η μαμά
άμμαχα= άμαχα, τίποτα
Αμμωτή (η) = τοπωνύμιο
αμολέρνω =αμολώ
αμόλοχχας (ο) = η μολόχα
αμολυτός = ελεύθερος
αμόντου = άδικα (αμόντου πήαν οι κόπτοι μου)
αμούργκι (το)= δοχείο για άρμεγμα γάλακτος
αμουσία (η) =κεντητή κουρτίνα του απουκρέβατου
αμπελομάχαιρο (το) = μαχαίρι κλαδέματος αμπελιού

αμπελοπούλι-αμπελοπούλκια = όνομα πουλιού
 αμπρέλα (η) = η ομπρέλα
 αμπρόκκα (η) = η πρόκα
 Αμώνης = όνομα του προφήτη Αμώ
 αμώνω = ορκίζομαι
 αναγκαίο (το) = αποχωρητήριο
 αναγκαστικώς = αναγκαστικά
 ανάκτηση (η) = η αγανάκτηση, η ανακατάληψη
 Αναστασκιά (Αγια-Ανασταστασκιά) = Αναστρασία
 ανέβαστος = (δεν έγινε η ζύμωση)
 ανεμοδουλειά (η) = δουλειά του ποδαριού
 ανεμομάεμα το = μάζεμα του ανέμου (βρισιά)
 ανεμόριχτη-ες = αυτή που ρίχνει ο άνεμος (ανεμόριχτες ελιές)
 ανεμόστρεφα = αγύριστα (δανεικά και ανεμόστρεφα)
 ανέφαλον (το) = σύννεφο
 άνκου = μωρουδιακή φωνή
 αννοίω = ανοίγω
 ανόμαστο το = παιδικό παιχνίδι (κρυφτό μεγάλων αποστάσεων)
 αντελλόνικα τα = ποικιλία σύκων
 αντερογίμωση (η) = η κάθε τροφή
 αντζαμής = άπειρος
 αντζινόβατος(ο) = αναρριχώμενο ακανθώδες φυτό
 αντιερίζει = ευλογεί αντίδωρα
 αντιερίζω = κόβω αντίδωρα
 αντίερο (το) = το αντίδωρο
 Αντρεϊ (το) = ο Αντρέας
 αντρόϋνο το = το αντρόγυνο
 ανύπλυτο = άπλυτο
 ανύπλυτος = ο άπλυτος
 ανωάκι = το μικρό ανώγι
 ανώι = το ανώγι
 αξάκι (το) = ξαδερφάκι
 άξαμο(το) = μέτρο σύγκρισης
 αξάς = ξάδελφος
 ουκής (ο) = κυνηγός
 ουμάους (τους) = παιδικό παιχνίδι με τενεκέδες
 ουμάς (ο) = χώρος ύπνου για τις κότες
 άουρα (τα) = άγουρα
 άουρος (ο) = ο άγουρος καρπός
 Άουστος = ο Αύγουστος
 απά = πατέρα
 απατός = ο ίδιος
 άπλα (τα) = οι γερανοί
 αποκάλαμη (η) = το μέρος του βλαστού που μένει στο χωράφι μετά το θερισμό
 απόλαιμος (ο) = στοά στις πηγές που χρησίμευε για συγκέντρωση νερού
 αποπαίδι = διωγμένο παιδί ;

απουκρέβατος = μέρος του παλιού σπιτιού
απόυρος (ο) = περπάτημα περιμετρικά
αππί (αππίδικια) (το) = το αχλάδι
αππίδι (το) = αχλάδι
αππίδικιά (η) = αχλαδιά
Απριλομάς = Απρίλιος και Μάϊος
απροέλοιπος = ο υπόλοιπος
αράδα (η) = η σειρά (Αν είσαι και παπάς, με την αράδα σου θα πας)
αράθυμος = ο νευρικός
αραλίκι (το) = ευκαιρία, άνεση
αριανιά(η) = ρίγανη
Αρκάγγελος = το χωριό Αρχάγγελος
αρκέβκω = αρχίζω
αρκιά = αραιά
αρκινώ = αρχίζω
αρκιός = ο αραιός
αρκούα (η) = αρκούδα (κουκιά αρκούα)
άρκοφτας (ο) = κέδρος
αρκόφτια (τα) = καρποί του άρκοφτα (κέδρος)
αρκώ = αργώ, άργησα
αρλούμπα (η) = η βλακεία, το ψέμα
αρμαθκιά = η αρμαθιά
αρμάρι = το ερμάρι
αρμός = διάστημα
αρναούτι (το) = η πιπεριά
αροαφνένη (η) = βίτσα αροάφνας
αροάφνες οι = οι ροδοδάφνες
αρόηνος (ο) = είδος φασολιού
αρκυάκι = το ρυάκι
αρφός,-η = αδελφός, -η
ασκαρδί = παρά λίγο
ασκιά (η) = η σκιά
ασκινόκαρπος (ο) = ο καρπός του σκίνου(κόκκινος- μαύρος)
ασκινός = ο σκίνος
ασμάρι (το) =το σμάρι
ασουλούππωτος = ο ακανόνιστος
ασπάλαθθος(ο) = σπαλαθιά
άσπρα (τα)= οι παράδες
ασπρόκωλος = όνομα πουλιού
αστήριγκας(ο) = η άκρη του δώματος
αστιβή = φυτό
άστρο (το) = είδος χαρταετού
αστροπελέκι (το) = ο κεραυνός
Αστροπυλκιά = τοπωνύμιο
αχχιόλκια (τα) = τα χέλια
ατζινόβατος (ο) = αναρριχητικό φυτό με αγκάθια

άτσα (η)= η φτέρνα
ατσι (το) = το κουνάβι
ατσικνούα (η) = η τσουκνίδα
ατσιλδαρούα (η) = όνομα φυτού
αυλόϋρος = 0 αυλόγυρος
αφότητος = ο άφοβος, ο γενναίος
άφταστο = το αποτελεσματικό
αφτούμενος = αναμμένος
άφτω = ανάβω
αφφάλι (το) = ο ομφαλός
άχερο = το άχυρο
αχερώνι(το) = ο αχυρώνας
αχιόλι (το) = το χέλι
αχιόλκια = τα χέλια
αχιονιός = ο αχινός
αχλάα (η) = το αχλάδι
άχλαος = καρπός αχλαουνιού (άγριας αππιδιάς)
αχλαούνι(το) = άγρια αχλαδιά
αχταπόϊ (το = το χταπόδι
αχταρμάς (ο) = καθάρισμα γης από αγριάδες
άψε = άναψε
βαζάνι (το) = μελιτζάνα
βαθκιά = η βαθιά
βαθκιός = ο βαθύς
βαϊιλίζω = προστατεύω, ασχολούμαι μαζί του
βάλα (η) = κολπίσκος
βαλάνι (το) = σκληρό, άγουρο φρούτο
βάλλω = βάζω
βάρ' το = βάλ' το
βαρέλδα (η) = το μεγάλο βαρέλι
βαρέλδι (το) = το βαρέλι
βαρκιούμαι = βαριέμαι
βαρογούμαρο (το) = παραπανίσιο βάρος
βαροκαρδίζω = διστάζω
Βασιλκιού = του Βασίλη
βάσσω = γαυγίζω
βασταζάμενος = ο πλούσιος
βασταμένος = ο πλούσιος
βασταός (ο) = το όριο των χωραφιών
βαστιέμαι = έχω χρήματα
βαστούσιν = έχουν καρπό
βαστρί (το) = κομμάτι πήλινου σκεύους
βατέβκω = ζευγαρώνω (φίδι)
βάτος –οι = αγκαθωτός θάμνος
βάτσιννο (το) = το βατόμouρο
βελονιά- βελονιά = υπομονή και επιμονή

βέργες(οι) = ξόβεργες
βεργόξυλα = καθαρισμένα κλαδιά ελιάς για τις ξόβεργες
βερεσέ = με πίστωση
βερεσέδικια = τα χρέη , οι κόκκες
βερκόξυλο = το ξύλο της ελιάς για ξόβεργα
βίγλα (η) = το παρατηρητήριο
βιγλίζω = παρατηρώ ,κατασκοπεύω
Βιλανόβα (η) = το χωριό Παραδείσι
βίλδα (η)= ανδρικό όργανο
βίτι-βίτι = κουβέντα, πάρλα
βιτούρα (η) = το αυτοκίνητο
βιτουρί (το) = το αυτοκίνητο
βίτσα (η) = βέργα για τιμωρία
βκα (τα) = τα αυγά
βκαίνω = βγαίνω
βκαλλδοψύχης = ο ανυπόμονος
βκάλλδω =βγάζω
βκιολέττα = η βιολέτα
βκω = βγω
βλαστάρι- βλαστάρκια = τρυφεροί βλαστοί της βρούας
βλοημένος = ευλογημένος
βοηθαμέντο = βοήθεια μας
βόθκεια (η) = η βοήθεια
βόθυλλας (ο)= λάκκος με νερό στο ποτάμι
βόι (το) = το βόδι
βολά (η) = φορά
βολαρίτα(η) = ο λουκουμάς
βολεί = εξυπηρετεί
βορβότσιλλδο (το) = σκατό λαγού
Βορινό = ορμίσκος που έδεναν οι πρώτες βάρκες
βοτρίδι-δικια = (σταφυλιού)
βοτρύ (το) = ο βότρυς
βόττα (η) = βόλτα
βότυρος (ο) = το βούτυρο
βούα (η)= αργαλειός
βούκινο = γνωστό σε όλους
Βουκκουκιά = τοπωνύμιο
βούκκουλλος (ο) = βοσκός βοδιών
βουνάρι (το) = το βουνό
βουρβουλιά (η) = μεγάλο πλήθος
βουρκουρί (το) = μικρό καλάθι
βουστέρνα = δεξαμενή
βουττώ = τολμώ
βραϊνό = βραδινό
βράυ = βράδυ
βρισκούμενο (το) = ό,τι υπάρχει σε τροφή

βρούα (η) = φαγώσιμο χόρτο, βρούβα
βρούλλδος (ο) = βούρλο
βτα = εδών
βτομά (η) = βδομάδα
βυζοπούγκι (το) = στηθόδεσμος
βυζούα = η φουσκωμένη αγκατσανήθρα
βυτίνα, βυτινάρι = πήλινα δοχεία αποθήκευσης
βω = εγώ
βωλίμι (το) = μεγάλο βάρος, ασήκωτο
βώλος = η χοντρή γυναίκα
γαβρίλλης (ο) = έντομο
γαδούρι-γαδουρί
γαίμα (το) = το αίμα
γαληνέβκω = ηρεμώ
γαντέρνω = αντέχω
γάνωμα (το) = επάλειψη χάλκινων σκευών
γανώνω = επάλειψη καζανιών με γάνωμα
γαπίζει = ταιριάζει
γαπίζω = ταιριάζω
γάρα (η) = το στομάχι
γάρνης = αυτός που αθετεί το λόγο του
γάρος (ο) = ο γάιδαρος
γάφτιση (η) = η βάπτιση
γάφω = βουτώ π.χ το μαρούλι στο ξίδι
γγίζω = αγγίζω
γδοχέρι = το χέρι του γδιου
γεβεντισμένος = ατιμασμένος
γειτονιό (το) = το γειτονικό
γειτόνοι (οι) = οι γείτονες
γεματίζω = δοκιμάζω
γεματώ = δοκιμάζω
γέμπυος (ο) = το πύο
γεναίκα = η γυναίκα
γεναικωνίτης = γυναικωνίτης
γένει = γίνει (Α γένει θέλει)
γένεται = γίνεται
γένομαι = γίνομαι
γερατίζω = είμαι χρήσιμος
γέρμα (το) = αυλακιά οργώματος
Γερό (το) = το ιερό μέρος του ναού
γήρη (τα) = τα γεράματα (να 'χεις στα γήρη σου)
γιαβουκλού (η) = η αρραβωνιαστικιά
γιαλλδικό (το) = παλιό έπιπλο με καθρέφτη και συρτάρια
γιαλλδόου(τους) = για τον εαυτό τους
γιαλντούμι = καλή πράξη
γιαμιάς = αμέσως

Γιαννάι (το) = το χωριό Γεννάδι
γιαννάκι = το πουλί Καλογιάννης
Γιαννί (το) = ο Γιάννης
γιαπανά = άδικα, χαμένα (Τα λόγια μου πάνε γιαπανά)
γιαπάς (ο) = όργανο για ξεχύρισμα στο αλώνι
γιαπράκι(ν) (το) = ντολμαδάκι
γιαπρακόχορτο(ν) (το) = το κληματόφυλλο
γιαράς (ο) = η πληγή
γιαρένης (ο) = φίλος από ξένο τόπο
γιαρμάς (ο) = το αυλάκι αποστράγγισης
γιαττάκι(ν) (το) = χώρος ύπνου
γιμώνω = γεμίζω
γινατζής = πεισματάρης
γιοππιριά (η) = φυτό του βουνού και του κάμπου
γιότθος = εξόγκωμα στη ράχη αγελάδας(ασθένεια)
γιοτίζω = ταιριάζω, ζευγαρώνω
γιουργιάζω (τα πρόβατα) = φωνάζω τα πρόβατα να μαζευτούν
Γιωργκί (το) = Το Γιωργάκη
Γιωρκό (το) = η Γεωργία
γκαζοτενεκές (ο) = δοχείο για υγρά
γκανίζω = φωνάζω σαν το γαϊδούρι
γκάνισμα (το) = η φωνή του γαϊδάρου
γκαρέβκω = σπαταλώ χώρο
γκαρέβω = αγγαρεύω
γκιλλdώνω = κεντώ
γκινιάζω = εγκαινιάζω, φοράω για πρώτη φορά
γκλεούδι = μορφονιός
γκλεούδι-δκια = κουλουράκια του γάμου
γκωλντώ = ακολουθώ
γλειφόνι (το) = είδος τσαγιού
γλεντίζω = διασκεδάζω
γλέπω = βλέπω
γλημούρι (το) = ο τάφος
γλήορα = γρήγορα
Γληόρης = ο Γρηγόρης
γλήορος (ο) = ο γρήγορος
γλιστρία (η) = γλιστρίδα
γλίτσα (η) = τα βρύα, η γλίστρα
γλου-γλου-γλου = ο ήχος του νερού της σουράς
γλυκατσούα = πολύ γλυκό
γλωσσοφαγιά (η) = αιτία η γλωσσοφαγιά
γόντι = το δόντι
γουλίζω = μπαζώνω
γουμάρι (το) = βάρος
γουμαρκιάζω = φορτώνω βάρος
γουνέττα (η) = το ρείθρο του δρόμου

γούργια (η) = ταγάρι βοσκού
 γούργουρας (ο) = πλεκτή θήκη για ελιές
 γουριασμένο = κλούβιο(αυγό)
 γούρκια (η) = σακίδιο κυνηγού
 γραβάντα (η) = η γραβάτα
 γραμματιζούμενος = μορφωμένος
 γριάζω = αγριεύω
 γριλλδίζω
 γρίλλος = έντομο
 γρουλλδώνω = γουρλώνω
 γτι-γδι = γδι
 γυάλλδος (ο) = υάλινο δοχείο υγρών
 γυαλλδουρίζει = φωτίζει ελάχιστα
 γυαλοκοπώ = αστράφτω
 γύλλος = χρωματιστό πετρόψαρο
 γυρέβκω = αναζητώ, ζητώ
 γυρί(ν) (το) = μεταφορικά η γρίπη
 δακκανιάρης (ο) = δαγκωνιάρης
 δακκανιούρα (η) = όνομα πουλιού (ο κεφαλάς)
 δακκώ = δαγκώνω
 δαμάλι = το μοσχάρι
 δανεικές = μέρες εργασίες στις συντροφίες
 δανεκτώ = τυρανιέμαι, βασανίζομαι
 δασκάλισσα = η γυναίκα του δασκάλου
 δαφτίζω = βαπτίζω
 δάφτιση = η βάπτιση
 δαχτυλί (το) = το δακτυλίδι
 δεκαρκιά = δεκαριά
 δεκατιστής = ο εισπράκτορας του φόρου της δεκάτης επί τουρκοκρατίας
 δεσκιά (η) = δέσιμο
 δημάρκαινα = η γυναίκα του δημάρχου
 δημαρκία (η) = η έδρα του δήμου
 δήμαρκος = ο δήμαρχος
 διακονέβκω = ζητιανεύω
 διάλα (η) = η χτένα
 διαλάς (ο) = χτένα
 δίγκλα (η) = δέσιμο του σαμαριού
 δικιμάζω = δοκιμάζω
 διμηνίτης (ο) = ποικιλία τοπικού σταφυλιού
 διπούζα (η) = δεσιά ανά δύο των ποδιών του αλόγου
 δισπυριάζω = θυμώνω
 διφούρκι (το) = εργαλείο φούρνου
 δκιακονέβκω = ζητιανεύω
 δκιακονιά = η ζητιανιά
 δκιακονιάρης = ο διακονιάρης
 δκιαλλδέμένα = διαλεγμένα

δκιαλλδέω = διαλέγω
δκιανί = το γαλόπουλο
δκιάνος (ο) , δκιάνα (η), δκιανιά (τα) = γαλοπούλα
δκιοαλέβκω = θυμώνω σα διάβολος
δκιοαρτωμένα = τακτοποιημένα , καθαρά, περιποιημένα
δκιοαρτωμένος = τακτοποιημένος
δκιοαρτώνω = διορθώνω, τακτοποιώ, καθαρίζω το σπίτι
δκιοάφορο το= ο τόκος
δκυο = δύο
δοξάρα(η) = όργανο για ξύσιμο βαμβακιού
δουλέβκω = δουλεύω
δουλκείες = δουλειές
δρακουνώ = καταβροχθίζω
δραπάνι(ν) (το) = δρεπάνι
δροσιό-δροσιό = έκφραση ικανοποίησης
δροσίτης = μικρό φίδι
δροσκιό(ν) (το) = το δροσερό μέρος
δροςόλι(ν)- λκια = φρέσκο, τρυφερό, δυνατό
δρουμί(ν) (το) = μικρό σύνολο θερισμένα στάχυα
δωνά = εδώ
εβτά = εδώ
εγένη = έγινε
εγινήκασι = έγιναν
εζηούσε = ζούσε
έθελε = ήθελε (έθελέν τα κι έπαθέν τα)
εία = είδα
ειναί = ναι
εκακκάρωσέν τα = πέθανε
εκάννεψα = σημάδεψα
εκκλησκιά = η εκκλησία
ελάλκιε = μιλούσε, προγκούσε το ζώο
ελείβκαν = έλειπαν, λειψά
έλι πέττι = ίσως
ελκιά (η) = η ελιά
ελκίές = ελιές
εμετέφερνεν = μετέφερε
έμπει = μπει
εμπιστέβκουμαι = εμπιστεύομαι
εμπόρκιεν = μπορούσε
εμπόρκιου = μπορούσα
έμπρεπεν = έπρεπε

εμυσκόλα = μύριζε
ένιωσα = ξύπνησα
έννοιεν = άνοιγε (την πόρτα)
εντερέσια = δοσοληψίες

Έξινη (η) = γειτονιά Καλυθιών
 επαίναμεν = πηγαίναμε
 επαίρνουν τον = τον θεωρούσα
 επασκολούμαι = ασχολούμαι
 επίτισεν = τελείωσε η εργασία
 ερεκτιάστηκά την = τη διάλεξα
 ερκατών = μέτρηση του αμπελιού (5 ερκατών, 10 ερκατών)
 έρκεται = έρχεται
 ερκίζαν = αρχίζαν
 ερκομός (ο) = ο ερχομός
 έρκουμαι = έρχομαι
 έρκουμουν = ερχόμουν(.....εβώ έρκουμουν)
 έρκουνταν = έρχονταν
 εστάλωσεν (το σπίτι) = γέμισε καπνό
 εστρατέφτηκεν = δρομολογήθηκε
 εστρεμμός (ο) = η επιστροφή
 ετίναξεν το πέταλο = πέθανε
 ετού = εκεί
 ετούκκεψε = έπεσε το τοίχωμα
 ετουρτούρκιανα = εξεπάγιασα
 ετραουδούσαμεν = τραγουδούσαμε
 ετσά = έτσι
 Ευτυχίας (στης) =γειτονιά Κ.
 εφανίστην (με) = μου φάνηκε
 εφκαρίστηση = η ευχαρίστηση
 εφκαριστώ = ευχαριστώ
 εφρύαν (τες) (ελιές)
 Εφτά = τελετή στις εφτά μέρες από τη γέννηση του μωρού
 εφτό = αυτό
 έφτυξα = απειλή. Να γυρίσεις πριν στεγνώσει το σάλιο
 έχαννεν = άνοιξε το στόμα για τροφή
 εχασουμέρκιεν= χασομερούσε
 εψιμάρι(ν) (το) = το τελευταίο παιδί με διαφορά
 ζα (τα) = ζώα
 ζαλά (η) = ζαλάδα
 ζάντι (το) = η κόλλα του άρρωστου κορμού δέντρου , η κόλλα της χρουσομηλιάς
 ζάφτι(ν)(το) = εξουσία
 ζαχαρένια = ηρεμία
 ζαχτανώ = δέρνω, ξυλοκοπώ
 ζέβλα (η) = μέρος του αλετριού
 ζένω = βρομώ
 ζέξιμο(ν) (το) = το όργωμα
 ζεβλώνω = ετοιμάζω τα ζώα για όργωμα
 ζέχνω = οργώνω
 ζηιώ = ζω
 ζηλέβκω = ζηλεύω

ζι (ν) (το) = το ζύγι
 ζιγκαρωτός = πιεστικά γεμάτος
 ζιγρότα (η) = όνομα κασίκας από το χρώμα
 ζίζικας (ο) = ο τζίτζικας
 ζιμπίλι(ν) (το) = θήκη για την ελιόμαζα
 ζίστ = φωνή με την οποία διώχνεται η γάτα
 ζίστι = για το διώξιμο της γάτας
 ζο(ν) = το ζώο
 ζούκκου = ήχος του ξυλοδαρμού
 ζουλέβκω = ζηλεύω
 ζούλκεια = η ζήλια
 ζουλκιάρης = ο ζηλιάρης
 ζουλούππικος = πολύ ώριμος, μαλακός
 ζουμιένω = καταβρέχομαι
 ζούππες(ελιές)
 ζουππί = καταβρεγμένος
 ζυός (ο) = μέρος του αλετριού
 ζωντάγρα (η) = η τανάλια
 ζωντανά (τα) = γενικά τα ζώα (πάω στα ζωντανά)
 ήβκεν = βγήκε
 ήβκες = βγήκες
 ήλου = παιχνίδι παιδικό της γειτονιάς (κρυφτό)
 ήψεν = άναψε (Ήψεν το καψούλλδιν του)
 θανατά = θανάτου (είναι του θανατά)
 θαρρέβκω = παίρνω θάρρος
 Θεγέ = Θεέ (Θεγέ μου, Χριστέ μου)
 θελκιά (η) = η θηλιά
 θεμερία (η) = η εφημερίδα
 θεριστάες = οι θεριστές
 Θεριστής = ο Ιούνιος
 θερκιό(ν) (το) = θηρίο
 θήμισος = στη μέση, ήμισυς
 θκεια (η) = η θεία
 Θολάρι (το) = τοπωνύμιο
 θρύβκω = κομματιάζω (θρύψε το ψωμί στο γάλα)
 θρονί(ν) –νιά = το κάθισμα του ναού
 θυμισμένη (κασίκα) = έτοιμη για ζευγάρωμα
 θωρώ = βλέπω
 ίδκιον = ίδιο
 ίδκιος = ο ίδιος
 ίδρος (ο) = ο ιδρώτας
 ίσικα = (στην ήττα)
 καβάλα (η) = πεζούλα προστασίας αγρού
 καβαλδίνα (η) = η κοπριά του γαϊδάρου
 καβέττα (η) = αλουμινένιο δοχείο φύλαξης φαγητού
 καβλίγκανος = τρυφερός βλαστός σέλινου

καβρουμάς (ο) = τηγανιτό χοιρινό
 κάβταλο(ν) (το) = καμένο, καρβουνιασμένο
 καγιά (η) = βράχος
 κάγκκαρο(ν) (το) = μεγάλη ποσότητα (Ήπιες τον κάγκκαρο)
 Καδημία = Ακαδημία
 καζάντι το= κέρδος (Τι θα καζαντίσουμε...)
 καζίκι (το) = πάσσαλος (σιδερένιος- ξύλινος)
 καζικιά(η) = έκρηξη
 καζίκι-καζικιά = το χρέος
 καζικώνουμαι = μένω σταθερός σε ένα μέρος
 κάθα = κάθε
 καθάμπρικο (το) = μπρίκι
 καθέκλα (η)= η καρέκλα
 καθερνώ = καθαρίζω
 καθουμένου (του) = καθούμενα (Στα καλά του καθουμένου)
 καϊνέρνω = μαλακώνω (για τον καιρό)
 Καινούργια βρύση = γειτονιά Φαληρ.
 καϊράττι(ν) = το κουράγιο
 καϊρέτι(ν) (το) =κουράγιο,
 κακέβκω = γίνομαι κακός
 κακκαρολοά = διαλαλεί
 κακκαρολοώ –κακκαρολοά = το διατυμπανίζει
 κακκαρώνω = πεθαίνω
 κακόγεννη (η) = αυτή που γεννά δύσκολα
 κακομά = η κακομοίρα
 κακόμος,-α,-ο = κακόμοιρος
 κακόρεχτος (ο) = με κακή όρεξη, ανόρεκτος
 Κάκος (ο) = ο Κυριάκος
 κακοφιάρεφτος,-η,-ο = ο δύσπιστος,-η,-ο
 κακοφορμώ = μολύνομαι
 καλαδέρφι(ν) (το)= παιδί με τον ίδιο ανάδοχο
 καλαμάγρα (η) = αγριάδα
 καλαμίδκια (τα) = καλαμίδα (ψαρέματος)
 καλαμοκάνι(ν) το = εργαλείο για το νήμα
 καλαπόι(ν) (το) = εργαλείο του παππουσή
 καλαφατίζω = κατασκευάζω
 καλαφούνα(η) = η φωτιά του Πάσχα
 καλαφουνίζομαι =καίγομαι στην καλαφούνα
 καλλδιθκιές(οι) = Καλυθιές
 καλλδικέβκω = καβαλώ
 καλλδικεμένος (ο) = καβαλάρης
 καλόγεννη (η) = αυτή που γεννά εύκολα
 καλογλέπω = καλοβλέπω
 καλογρί = όνομα πουλιού
 καλοκάμνω (παιδιά) = φροντίζω τα παιδιά, τα περιποιούμαι σωστά
 καλοφωμένη = (στην ήττα)

καλοχρονιά = επιφώνημα έκπληξης
καλπίδι (το) = η βουτιά
Καμάρες = τοπωνύμιο Κ.
καμαριτάρια (η) = το εσωτερικό του λαστίχου-τροχού
Καμαρίτσες (οι) = γειτονιά Καλυθιών
καματερό το = μεταξοσκώληκας
καμένος = ο καημένος
Καμινάκι (το) = νέα γειτονιά Κ.
καμμουτός (ο) = κοιμισμένος
καμμιτσί(ν) (το) μαστίγιο
καμμώ = κλείνω τα μάτια από νύστα
καμός = ο καημός
καμουζέλα (η) = ο μασκαράς της Αποκριάς
καμώνουμαι = δημιουργώ προβλήματα
κανά = κανένα (Εβώ με κανάν εν τα 'χω)
κανάκι-ια = τα «παίνια» σου
καναρίζω = φλυαρώ
κανάς (ο) = κανένας
κανέβκω = σημαδεύω
κανιάρο (το) = αδύνατο, καχεκτικό
κάνιστρο(το) = κλειστό μεταλλικό δοχείο υγρών
κανναϊτσα (η) = σακί για διάφορες χρήσεις
καννέβκω = σημαδεύω
καννέλλδα (η) = η κανέλα
καννί (το) = γυάλινο σκεύος με σφαιρική κοιλία και στενό στόμιο
καννί = η γυναίκα με λεπτές γάμπες
κανονισμένος = τακτοποιημένος
κανοτιέρα(η) = το φανελάκι
καντάρι (το) = είδος ζυγού
κάντιος = ο διαυγής, ο καθαρός
καντούνι (το) = η γωνιά του σπιτιού
κάντρο = το κάδρο
καούνι(το) = πεπόνι
κάουρας, καουράκι = ο κάβουρας
καουρκαίνω = ζαρώνω σαν τον κάβουρα
καπαρτάς (ο) = μεγάλη ζέστη
καπιστρόσχοινο (το) = το σκοινί του καπιστριού
καπόττος (ο) = το αδιάβροχο
καππαμάς (ο) = το φαγητό του Πάσχα
καππανάκι (το) = παγίδα, δόκανο πουλιών
καππανιά (η) = θέση για το καππάνι
καππαούσι (το) = το ράφι στη πόρτα εισόδου
καππάρο = προκαταβολή
καππελλδαού (η) = η γυναίκα του καπελά
καππελλδάς = ο κατασκευαστής καπέλων
καππέλλδο (το) = το καπέλο

καπράτσι (το) = κουβάς
καπρί(γαδουρί) =το ζωηρό
καράζιν = μίσος, έχθρα
καραλατίζω = υπολογίζω, στοχεύω
καραντάς (ο) = αφόρητη ζέστη
καραντίζει(ο καιρός) = μαζεύονται μαύρα σύννεφα
καράολας (ο) = το σαλιγκάρι
καράς = μαύρος
καρβέλι(ν) = το πιάσιμο του σαμαριού
καρί(ν) (το) (καρύδκια) = το καρύδι
καρκαθιά (η) = σκατά κότας
κάρκαθο(ν) = το ξερό δέρμα της επουλωμένης πληγής
καρνάβαλλος (ο) = φορτηγό αυτοκίνητο
καρόφτης (ο) = όνομα σκύλου από το χρώμα.
καρσί = αντίκρυ
καρσουλλωμένος = σκαρφαλωμένος
καρσουλλώνω = σκαρφαλώνω
καρσουλλώνω = σκαρφαλώνω
καρτιά (η) = η καρδιά
καρυδικιά (η) = η καρυδιά
κασαβέτσι (το) = στενοχώρια
κασάπης (ο) = ο κρεοπώλης
κασαπιό (το) = κρεοπωλείο
κασκιά (η)= η φωλιά
κάσση(η) = φωλιά κότας, η λέρα
Κασσιά (τα) = τοπωνύμιο Κ.
καταπαλίκι (το) = μικροπράγμα, σκουπίδι
καταπονώ = νικώ, τα τρώγω όλα
καταπότης (ο) = κλειδί αρδευτικού καναλιού
κατελάνα (η) = κούραση, δοκιμασία
Κάτερκο (το) = όνομα υφάλου στο Φαληράκι
Κατινί (το) = η Κατίνα
κατούρημα (το) = κένωση ούρων
κατουρώ = αποβάλλω τα ούρα
κατράμι = μαύρο
κατρουλκιά = τα ούρα
κατσαμάκι (το) = ελιγμός
κατσαρούλα(η) = η κατσαρόλα
κατσιρδώ = δραπετεύω
κατσιρτίζω = ξεφεύγω
κατσουνάς (ο) = κρεμάστρα κουλουριών του Πάσχα(κλαδί)
κατσούνι (το) = κυρτό μαχαίρι του αγρότη
Κατταβκιά (η) = το χωριό Κατταβιά
καττάκι = όνομα μεγάλου ασπρόμαυρου πουλιού
κάττης (ο) = η γάτα
κατώφλιο (το) =το κατώφλι

καφίζι (το) = μετράρι σιτηρών
καφκάλα (η) = η κεφαλή
καφκί (το) = η θέση της πέτρας στη παλιά σφεντόνα
καφκιά (η) = εγωισμός, περηφάνια
καφκιάρης(ο) = εγωιστής
καφκίεμαι = υπερηφανεύομαι
καψούλι(ν) (το) = το καψούλι
κάωμα (το) = το κάωμα, η πράξη
καωματού (η) = η επιτήδεια, η προξενήτρα
καωμένος = καμωμένος (καωμένο μ' άχερα)
κεια = εκεί
κειδά = εκεί
κειναδά = εκείνα
κεινοσδά,- α, -α = εκείνος,-η, ο
κεις = από κει (κείνος ο που κεις)
κελδάκι (το) = το κελί
κέντα (η) =κεντρί, το πειρακτήρι
κεντρούνι = το κεντρί
κεπππαρίσσι = κυπαρίσσι
κεραλοιφή (η) = αλοιφή με κερι μέλισσας.....
κερατιά (η) = θάμνος του βουνού
Κερεκή = Κυριακή
κερί- κερκιά (στο ναό)
κεφάλκια = τα κεφάλια
κεφαλόποο (το) = σούπα με
κεχρί (το) = καλαμπόκι
Κήπος = τοπωνύμιο Κ.
κηπούλλδι(το) = ο κήπος
κιάκκα = ξύλο
κιβεζιλίκι = γούστο
κίζηκος = περαστικά στην ήττα
κιζίζω = αγριεύω
κίκλα (η) = το πουλί Τσίκλα
κικλομάνα = όνομα μεγάλου πουλιού
κιλαδέλφι (το) = είδος γερακιού
κιλίντρι (το) = παιδικό παιχνίδι με σκελετό ρόδας ποδηλάτου
κιτρινοπούλι = όνομα πουλιού
κιττάζω = απασφαλίζω το καππάνι
Κκεγκού (η) = η Παρασκευή
κκέλα = η κεφαλή
κκερατάς = ο κκερατάς
κκιάκκα = ο ήχος του ξυλοδαρμού
κκιαπάτι (το) = το μαλακό κρέας
κκιέλα (η) = το κεφάλι
κκιέλης (ο) = ο φαλακρός
κκιλίμι (το) = το χειροποίητο χαλί

κκιόρης = ο στραβός
κκιουχεμές (ο) = το θεμέλιο
κκιοχιολές (ο) = η χύση (νερά, λάσπη)
κουκιά = μεγάλη
κλαδικιά = τα κλαδιά
κλαέβκω = κλαδεύω
κλάεμα = το κλάδεμα
κλαεφτήρι το = μαχαίρι του αγρότη
κλαϊ (το) = το κλαδί
κλαϊτής = ο αρουραίος, ο κάτοικος ορεινού χωριού
κλανιάρης = φοβητσιάρης
κλαψουρκιάζω = κλαψουρίζω, κλαίω, γκρινιάζω
κλέβκω = κλέβω
κλεθαρένο = κρίθινο
κλειαρκιά (η) = η κλειδαριά
κλειγί (το) = το κλειδί
κλειί (το) = το κλειδί
κλειώνω = κλειδώνω
κλιθαρένιο (το) = το κριθαρένιο
κλουθώ = ακολουθώ
κλώνω(στροφή) = στρίβω
κλωσσού = η μαμά κότα
κλώτσος (ο) = η κλωτσιά
κνάζω = ωριμάζω
κναστό (το) = ώριμο
κόβκω = κόβω
κοικιά (η) = η κοιλιά
κοϊνέρνω = κοροϊδεύω
κοιτάζω = κοιμούμαι
κοιτούμενος = ξαπλωμένος
κόκκα = γραμμές για υπολογισμό
κοκκάλα = ο σκελετός της κεφαλής
κοκκινάι (το) = η κόκκινη βαφή των χειλιών
κοκκινόκωλος = όνομα πουλιού
κοκλάνοι = οι κέφαλοι
κόκλανος = ο κέφαλος
κολάζουμαι = αμαρτάνω
κολάιν (το) = η ευκολία, ο τρόπος
κολαϊνα (η) = καδένα με φλουριά
κολαϊνός,-η,-ο = εύκολος,-η,-ο
κολκιός = το ψάρι κολιός
κόλλδα (η) = η κόλλα
κολλδώ = κολλώ
κολοκύθκια (τα) = κολοκύθια
κόμα = ακόμη
κομμάι(ν) = λίγο

κομματσούλα (το) = κομμάτι

κόμπο-κόμπο = υπομονή και επιμονή
κοντυλοφόρος = η πέννα με μελάνι
Κοντουίτσα = η κόρη του Κοντού
κόντρα δοξάρα = όργανο για το βαμβάκι
κοπέλα (η) = η κοπέλα
κοπιάστε = ελάτε στο τραπέζι μας να φάτε
κοπποκυλώ = παίρνω μαζί μου (Πού να σε κοπποκυλώ)
κοπροσκυλιάζω = περνώ τη μέρα τεμπελιάζοντας
κοράκι (το) = κλειδί ανοίγματος του απουκρέβατου (ξύλινος)
κορνάκι(το)= το αλητάκι
κορούλα (η) = η κόρη
κορφάι (το) = το κορφάδι
κοσέρνω = τρέχω
κοτσανάς-κουτσανάς = φοροεισπράκτορας
κοτσάνι-κουτσάνι = φόρος
κόττι (το) = το μπουφάν
κουαρίστρα (η) = η κουβαρίστρα
κουβαϊ (το) = το κουβαδάκι
κουβάκκια(η) = σκεύος μεταφοράς φαγητού
κουβάνι (το) = η κυψέλη μέλισσας
κουγιάζω = κουρνιάζω
κουζί = πήλινο δοχείο
κούζος = πήλινο δοχείο
κουκκιά = (κουκκιά έφαες, κουκκιά μαρτυράς)
κουκι-ά = πολύ μεγάλο, ψηλό...
κουκκιασμένος = αυτός που θέλει ακόνισμα
κούκκος (ο) = κουλούρι
κουκκού = μωρουδιακό δώρο, γλυκό
κουκκούι (το) = φλύαρο, ασθένεια, κατάρα
κουκκουλήθρα (η) = όνομα βρώσιμου χόρτου
κουκκουλήθρες = χόρτα βρώσιμα
κουκκουλωμένος = σκεπασμένος
κουκκουλώνω = σκεπάζω
κουκκουλωτή (η) = λεσγαριά που καλύπτει άσκαφο έδαφος
κουκνουκέβκω = χαϊδεύω
κουκού = γλυκό (μωρού)
κούλι = κραυγή για να φύγει ο σκύλος
κουλουκάσσα (η)= η τσίχλα της αγκάθας
κουλούκι = το σκυλάκι
κούλουμπας (ο) = λάκκος με νερό
κουλούμπι (το) = το κολύμπι
κουλούμπρα (η) = το τρυφερό μέρος του βλαστού των λαχανικών
κουλουμπώ = κολυμπώ
κουλουσαφάς (ο) = φαγητό. Γεμιστό χοιρινό έντερο

κουμαράς (ο) = κουμπαραάς
 κουμάρι = ο τζόγος
 κουμαριά (η) = θάμνος
 κουμάρω = παροτρύνω
 κουμάσι (το) = βαρύς.. άνθρωπος, κακός
 κούμελλο (το) = η άκρη του τζακιού
 κούμι (το) = η άμμος
 κούμμαρο (το) = καρπός κουμαριάς
 κουμουλκιά (η) = δεμάτι φυτών για ξήρανση (σουσάμι, ρόι, ρεβίθια..)
 κουμπάνια (η) = προμήθεια απαραίτητων αγαθών
 κουναράς(ο) = ο καρπός του πεύκου
 κούννα-κούννα = οικονομία και επιμονή
 κούννες = παιδικό παιχνίδι με κουκούτσια βερίκοκου
 κούνουππας = το κουνούπι
 κουνουππί = το κουνουπίδι
 κουντώ = κουνώ
 κούππα = μπρούμυτα
 κουππώ = αναποδογυρίζω
 κούρβα = η στροφή
 κουρέβκουμαι = κουρεύομαι
 κουρέβκω = κουρεύω (εκουρέβκαν τες)
 κουρέττο (το) = κουτσομπολιό
 κουριέρα (η) = λεωφορείο
 κουρκουνώ = κουδουνίζω
 κουρκούτα = τηγανίτα
 κουρκούταβλος = σαύρα
 κουρουκλίζει = επικρατεί ανομβρία
 κουρσούνι = το μεγάλο βάρος
 κουρτίζω = προκαλώ
 कुσούρι (το) = συνήθεια, ελάττωμα
 κούσπα (η) = το κοίλωμα στο θάμνο για ξόβεργα
 κουταλοθέκα (η) = κουταλοθήκη
 κούτελλο (το) = το μέτωπο
 κουτουλκιά(η) = κεφαλιά
 κούτουλο (το) = το κέρατο
 κουτουλώ = χτυπώ με τα κέρατα, νυστάζω
 κουτουρού = τυχαία, στα τυφλά
 κούτρα (η) = το κεφάλι
 κουτρούαλκια = τα άγρια μικρά ελαιόδεντρα
 κουτρούαλλος = η άγρια ελιά, η κουτσουρεμένη ελιά
 κουτσουλλδώ = κόβω κορφές
 κουτσουρέβκω = κόβω όλα τα κλαδιά
 κουτσοχερκιάζομαι = χάνω βασικό εργαλείο
 κούφα (η) = πλεκτό καλάμινιο καλάθι για ξόβεργες
 κουφάρα (η) = κουφαμάρα
 κοφινία = θέση για τις ελιές στο λιοτρίβι

κόφτω = τρέχω
 κοψιό (το) = τρέξιμο
 κρεβαττίνα (η) = η κληματαριά
 Κρεμαστό (η) = το χωριό Κρεμαστή
 κρεμμαστάρι = θηλιά σε σπάγκο για τη σφεντόνα
 κρεμμύδκια = τα κρεμμύδια
 κριβοθώρητος = σπάνιος
 κριπαίρνω = σκάω
 κρόβκιο = (ο καιρός έκαμε κρόβκιο, άνοιξε)
 κρομμί (το) = το κρεμμύδι
 κρούκελλδος (ο) = δέσιμο αλυσίδας
 κρουαίνω = κρουώνω το ζεστό φαγητό (Εκρύανεμ πιο)
 κρύβκουμαι = κρύβομαι
 κρουοζούμι = κρεμμυδόσουπα
 κύμινος (ο) = το κύμινο
 κυώνι (το) = το κυδώνι
 κυωνιά (η) = η κυδωνιά
 κωβκιός = ψάρι
 κωλαντρίζω = αναβάλλω
 κωλοκεντρία(η) = όνομα χόρτου
 κωλορίζια = βλαστοί που φυτρώνουν στην κουτσούρα του άγριου μέρους της
 ελιάς
 Κωνσταντινιά (η) = η Κωνσταντίνα
 Κωσιό = Το Κωστάκη
 Κωστουρί (το) = το Κωστάκη
 λάβρα (η) = η μεγάλη ζέστη
 Λαγκόνι (το) = γειτονιά Καλυθιών
 λαγκονιά (η) = λεκανοπέδιο
 λάδκια = τα λάδια
 λαδκιάρης = λαδωμένος
 λαήνι (το) = το λαγήνι
 λαθέβκω = κάνω λάθος
 λάι(το) = το λάδι
 λάκκα (η) = λεκανοπέδιο
 λακκιρτίζω = ξεκουράζομαι
 λάκκος-λακκούδκια
 λαλώ= μιλώ
 λαμένω = περιμένω
 λαμουνρτώνω = λερώνω, μπερδεύω
 λαμουρδώνω = μπερδεύω, καταστρέφω (Ελαμούρδωσές τα)
 λαμπαδίνα (η)= η λάμπα του ηλεκτρικού
 λαμπάζω = ξεσπάζομαι
 λαμπώνω = ξεσπάζω (ελάμπασες με)

 Λανταρόχαιτη (η) = νέα γειτονιά Κ.
 λαός (ο) = ο λαγός

λάου-λάου = κρυφά
 λαουμάνος (ο) = πήλινο δοχείο υγρών
 λαουνέβκω = ψάχνω λαγό
 λαουνιάρης(σκύλος) = λαγωνικό
 λαρδί = χοιρινό
 λαρουνκιά (η) = μια γουλιά
 λάτρα (η) = το λέρωμα
 λαττάς (ο) = κορμός ή σανίδα που φέρνει το κύμα
 λαφάσσω = λαχανιάζω
 λαωμένος = λαδωμένος
 λείβκει = λείπει (Ελ λείβκει το φαί)
 λέντουρο (το) = κοντό ραβδί λιομαζέματος
 λεσγάρι (το) = το λισγάρι
 λεσκάρι (το) = το λισγάρι
 λεσπέρης (ο) = ο σποριάς
 λεσφάκι = ο καρπός του φασκόμηλο
 λεσφακιά (η) = αρωματικό φυτό
 Λευτερί = ο Λευτέρης
 λεφτουάκια = χρήματα
 λιβάι (το) = λιβάδι
 Λιβισιανός = ο κάτοικος του Λιβισιού
 λίδι (το) = τρυφερός βλαστός
 λιένη (η) = χώρισμα του κήπου, πρασιά
 λικοτίζομαι = καθυστερώ
 λιμάγρα (η) = η λαιμαργία
 λιμασμένος = πολύ πεινασμένος
 λιμπίζομαι = επιθυμώ
 λιξιάρης = αυτός που επιθυμεί
 λκι (το) = μικρή ελιά
 λκιανοκάπουλλδος = ο αδύνατος
 λκίδκια (τα) = μικρά ελαιόδεντρα
 λλδιάκι = λίγο
 λδίο-λδίο = λίγο-λίγο, υπομονή
 λδίος, η,ο = λίγος,-η,-ο
 λδιοστέβκω = λιγοστεύω
 λδιού (που) = λίγο-λίγο (Α φέβκουν που λλδιού)
 λδτόου (σου) = για σένα
 λοαριάζω = υπολογίζω, κάνω λογαριασμό
 λοαρκιασμός = ο λογαριασμός
 λογιαζώ = ψάχνω
 λόγιαξε = ψάξε
 λοιπονίς = λοιπόν
 λόκοπα (τα) = καθάρισμα αγρού από αγριόχορτα, θάμνους κ.λ.π
 λοκοπώ = καθαρίζω το χωράφι πριν το όργωμα
 λόλλδακας (ο) = ο τρελός
 λόλλακκας = ο τρελός

λόος = ο λόγος
 λοούμαι = λογίζομαι
 λοπούττα (η) = ξύλο για φοβέρα
 λοππαρία (η) = τα φασόλια του ξυλόφουρνου
 λόππι = το φασόλι
 λοτριβείο = το λιοτρίβι
 λοτταρία (η) = πανηγυριώτικος πάγκος πωλητή
 λούγκρα = η μαμά γουρούνα
 λουλδουάκι = τα χύμα τσιγάρα
 λουλδούδκια = το λουλούδι
 λουλδούι(το) = το λουλούδι
 λουμάκι (το)= λαίμαργος βλαστός
 λούμπρος (ο) = πρήξιμο μετά από χτύπημα
 λούνουμαι = λούζομαι
 λούνω = λούζω (ελούναν τολ λεσπέρη)
 λούρρης = ο βρόμικος
 λουρτιά (η) = βρόμα
 λουρώνω = κατεβάζω λωρίδα νερού
 λουτουρκιέμαι = λειτουργούμαι
 λουτουρκώ =λειτουργώ
 λυίδα (η)= δέσιμο δεματιού στο θέρος(από αροάφνες)
 λύνω = λύνεται η γλώσσα με το ποτό
 λυριστής = λυράρης
 λωλλδαίνουμαι = τρελαίνομαι
 λώλλδακας (ο) = ο τρελός
 λωλλός = ο τρελός
 λωνεφτής (ο) = ο μήνας Ιούλιος
 λωφορείο = το λεωφορείο
 μαβριά (η) = η μελανιά του τραύματος
 μαγαράς = ο θησαυρός
 μαγγανιάρης = ιδιοκτήτης λιοτριβιού
 μαγγανισκά = το κόστος του ελαιοτριβείου
 μάγγανο = λιοτρίβι
 μαδκιά = χρήματα
 μαδουάκι (το) = το χρήμα
 μαέβκουμαι = μαζεύομαι
 μαέβκω = μαζεύω
 μαεί = μαδεί
 μάειρας = μάγειρας (σαν του μάειρα..)
 μαειρέβκω = μαγειρεύω
 μαειρεμένος = μαγειρεμένος
 μαειρεφτός = μαγειρεμένος
 μαεμένα = μαζεμένα (είχαν τα μαεμένα)
 μαεμένος = μαζεμένος
 μάεψη (η) = η συγκέντρωση πλήθους
 μαζέβκω = μαζεύω

μαθαίνω = ασήμαντα
 μαϊδί-μαϊδικιά- μαδικιά = χρήμα, χρήματα
 μαϊνέρνω = μαλακώνω, ησυχάζω
 μακκαράς (ο) = η τροχαλία
 μακκέλα (η) = πρόχειρη πόρτα κήπου
 μακκελέβκω = σκοτώνω
 μαλαή (η) = η λάσπη
 μαλαθρούμπι (το) = άγριο θυμάρι
 μαλάσσω = ανακατεύω (μαλάσσω τη λάσπη), ασχολούμαι
 μάλι (το) = μάλαμα, χρυσός
 μαλικός = ο μαλακός
 μαλκιά = τα μαλλιά
 μαλλδάς (ο) = εργαλείο του χτίστη
 μαλλδί (το) = το μαλλί
 μαλλδώνω = μαλώνω
 μαλλδωξένονται = μαλώνουν
 μαλλδωτρώονται = μαλώνουν
 Μαλονί (το) = Το Μανολάκη
 μαλούππα(η) = χορτάρισμα στάσιμου νερού
 μამ = φαγητό (μωρουδιακό)
 μάμμη (η) = η γιαγιά
 μαμμή (η) = η μαία
 μαμούνα (η) = το καρναβάλι
 μάνα(χρήμα) = κεφάλαιο
 μαναστήρι (το) = η μονή
 μανάτο(νερό) = πηγαίο
 μανέλα (η) = το ξύλο που χρησιμοποιούσαν, όταν ζύγιζαν με το καντάρι
 Μανιαού = η κόρη του Μανιά
 μανίκα (η) = το μανίκι
 μάνι-μάνι = επίκληση για συντόμευση
 Μάνιος = ο Μανώλης
 μαννάρι (το) = το τσεκούρι
 μανουάλλδι –κια = τα μανουάλια
 μάντα (η) = παιδικό παιχνίδι με βέργα και πεννούρι
 μανταλένι (το) = το μανταρίνι
 μανταλενιά(η) = η μανταρινιά
 μαντάλι (το) = χώρισμα κήπου
 μαξιλλδάρι = μαξιλάρι
 μαξόξυλο = το ξύλο που άνοιγε το φύλλο για το μάτσι
 μαξούλλδι = η παραγωγή
 μάξους = επίτηδες
 μάππα (η) = η σφουγγαρίστρα
 Μαρκετί (το) = η Μαργέττα
 μαρκωμένη (η) = ζαρωμένη, μαζεμένη (κάττα μαργωένη)
 Μαράσσια = προάστια της Ρόδου που έμεναν οι Ροδίτες επί τουρκοκρατίας
 μαρδάς (ο) = ακαθαρσία

Μαριανθί (το) = η Μαριάνθη
 μαρίζουμαι = λερώνομαι
 μαρίζω = λερώνω
 μάρισμα (το) = το λέρωμα
 Μαρίτσα = η Μαρία
 μαρκούτσο(το) = σωλήνας ποτίσματος
 Μαρούλλι (το) = η Μαρία
 Μαρουλλού = η Μαρία
 μαρτολούλλδουο = το χαμομήλι
 Μας (ο) = ο Μάιος
 μασέλλα = η σιαγόνα
 μασκιά (η) = λαβίδα σιδερένια για τα κάρβουνα (Α πιάσω τημ μασκιά)
 μασμαούρι (το) = μεγάλο πλήθος
 μασουλλώ = μασώ
 ματζούνι (το) = γλυκό με διάφορους καρπούς και ζάχαρη
 μάτσα (η) = αρμαθιά
 μάτσι (το) = χειροποίητα μακαρόνια
 ματσόαλο = φαγητό με το μάτσι
 μαυροέρημος = κακόμοιρος
 μαυρόρημος = κακόμοιρος
 μαχαιρία (η) = αγριάδα με φύλλα σαν μαχαίρι
 μαχιαλλά = ευχή για το μάτι
 μάχλα (η) = κομμάτι ψωμιού
 μαώ = μαδώ
 μείντάνι (το) = καθαρός τόπος
 μέλαγκας = μαύρο κολλώδες χρώμα
 μελεκούνι (το) = γλυκό του γάμου με σησάμι και μέλι
 Μελισσάς (ο) = γειτονιά Καλυθιών
 μέλλδει = νοιάζει
 μελοκουκκουδιά = όνομα δέντρου
 μελοκούκκουο = καρπός μελοκουκκουδιάς
 μερέβκω = ηρεμώ
 μερικάνικο = ύφασμα (δκυο πήχες μερικάνικο τυλίξαν...)
 μερκιά (η) = η πλευρά
 μερογαληνέβκω = ησυχάζω, γλυκαίνω
 μεσσάλλδι (το) = πετσέτα καθαρισμού
 Μεσώνος = γειτονιά Φαληρ.
 μεταλάβωση (η) = η θεία κοινωνία
 μεταντανώ = προσπαθώ με πολλούς τρόπους
 μεταφέρνω = μεταφέρω
 μεταφύτι = μεταφά φυτών από σπορείο στο χ
 μετζουβί (το) = αρωματικό θυμιάματος
 μηλαράκι = πιάσιμο μπάλας στον αέρα
 μιαλαίνω = μεγαλώνω
 μιάλος,-η,-ο = ο μεγάλος
 μιάμμα(το) = μίασμα

μιαρόν = σαύρα σπιτιού
 μικρολογία (η) = πλήθος μικρών παιδιών
 μιλιούνι = πλήθος αμέτρητο
 μιλκούμει = μιλιέμαι
 μίλδα (η) = χοιρινό τηγανισμένο κρέας σε μικρά κομματάκια αντί βουτύρου
 μίνα (η) = νάρκη
 μινωμένο = ναρκοθετημένο
 μισησκιάλα (η) = η σόλα του παπουτσιού
 μισοκαωμένος = μισοτελειωμένος
 μισοκόμα = η νοσοκόμα
 μισοκομείο = το νοσοκομείο
 μισοκοπώ = διακόπτω στη μέση το φαγητό
 μισοκώλου = προς τα πίσω (προχωρώ)
 μισταρικός = έμμισθος
 μισός = ο μικρός
 Μίχαλος = ο Μιχάλης
 μνημονέβκω = μνημονεύω
 μοδόγλωσσα = χόρτα βρώσιμα
 μοιρκιολοώ = μοιρολογώ
 μονή (λαγού) = η φωλιά
 μονήμερος = πράσινη σαύρα
 μονογένεται = γίνεται γρήγορα
 μονορπούντα = πουλιούνται αμέσως
 μοσκοκάρυο (το) = το μοσχοκάρυδο
 μοσμηλιά = η μουσμουλιά
 μόστρα (η) = επιλεγμένη παραγωγή στο πάνω μέρος του κοφινιού
 μοσχοπούγγι (το) = επίσημο γλυκό
 μοτοσακκό = μοτοποδήλατο
 μουζώνομαι = ρεζιλεύομαι
 μουϊζω = σκάβω το χώμα(χοίρο)
 μούλα (η) = η μουλάρα
 μουλάρκια = τα μουλάρια
 μουνουρκιά (η) = η μουριά
 μούνουρο (το) = καρπός μουριάς
 μουνουχάρι (το) = είδος σαλιγκαριού
 μουνουχίζω = αφαιρώ τα γεννητικά όργανα του αρσενικού
 μούρη = πρόσωπο
 μούρκα (η) = το κατακάθι του λαδιού
 μούρμου- μούρμου = πες-πες
 μουρώνω = ορμώ βάζοντας μπροστά το πρόσωπο, τολμώ
 μουσάντρα(η) = χώρος ύπνου
 μουσγιέβκω = ποτίζω με νερό το ...σκληρό ψωμί
 μουσκουράκι = αρωματικό άνθος . Με αυτό γίνονταν το στεφάνι της Πρωτομαγιάς
 μουσταλευριά(η) = γλυκό με μούστο
 μουστοκαρφκιά- μυστοκαρφκιά (η) = η γαριφαλιά
 μουστουρής (ο) = υποψήφιος αγοραστής

μουστούχι (το) = είδος φίμωτρου για ζώα
μουτσούνα (η) = η μάσκα
μουτσουνιάζω = δείχνω αποστροφή
μουχούρτα (η) = μεγάλη πιατέλα που έτρωγε όλη η οικογένεια
μουχτάρης = κοινοτάρχης
μπαζανάκης = ο σύγγαμπρος
μπάζω = πουλώ (α μπάσουμεν τα σκάδικα)
μπακίρια = τα χάλκινα
μπακκαλκιέρος (ο) = ο βακαλάος
μπαλέβκω = παλεύω
μπάλη (η) = η πάλη
μπάλκια μπούλκιου = έκφραση για τα άχρηστα
μπάλδα (η) = δεμάτι χόρτα(άχυρο)
μπαλλάρω = αυξάνω ταχύτητα
μπαλώ = παλεύω, προσπαθώ
μπαμπουκιάζω = βάζω πρόσθετη σύνδεση
μπανιερό = το μαγιό
μπαρκιάζω (το άχυρο) = αποθηκεύω
μπαρμπαλκίο (το) = ο θεός,
μπάρμπας – άες (ο) = ο θεός
μπαρουτιάζομαι = νευριάζω
μπαρούττι (το) = η πυρίτιδα
μπαρώνω = σπρώχνω, βάζω μπάρα
μπάστακας = φύλακας
μπάτσος (ο) = το χαστούκι
μπεκκιάρης = ο άγαμος , ο μοναχικός
μπελδώνω = στήνω βέργες
μπιδόνι = μεταλλικό δοχείο με πώμα, κάνιστρο
μπιστέβκουμαι = εμπιστεύομαι
μπιτί = τέλος
μπίτσηκας (ο) = παιδικό παιχνίδι
μπλάζω = χύνω
μπλέκουα = εμπόδια
μπλεμένος = μπλεγμένος
μπολκιάζω = βάζω μπόλι
μπόλκιο (το) = το μπόλι
μπονοφαλκιά (η) = η συννεφιά
μπόρκιε = μπορούσε
μπόρκιου = μπορούσα
μπόσκατα = μεταφ. ο άχρηστος, ο βρομιάρης
μπουαδοκόφικο = το μπουδαδοκόφικο
μπουγιά (η) = η μπογιά
μπουγιατζής = ελαιοχρωματιστής
μπουγιατίζω = βάφω
μπουκκίζω = τσιμπολογώ
μπουκκώνω = τρώγω, γεμίζω

μπούνι –α = τελείως γεμάτο
 μπούνια (τα) = η πλήρης γέμιση (Εγίμωσεν μέχρι τα μπούνια)
 μπούρδα (η) = σακί μεγάλο για άχυρο
 μπουράκκια (η) = παγούρι
 μπουράκκιο (το) =αλουμινένιο δοχείο (παγούρι)
 μπουρνελκιά (η) =
 μπουρνέλλα (η) =
 μπουρντί (το) = μικρό σακί
 μπράμα (το) = πράγμα
 μπρεπάμενος,-η,-ο = όμορφος,-η,-ο
 μπρέπει = πρέπει
 μπρεπός = στολίδι, ομορφιά
 μπρία (η) = η υγρασία του χωραφιού
 μπριάρικος = τόπος με πολλά νερά
 μπροάλλω = προβάλλω
 μπροκάμνω = προλαβαίνω (Α μπροκάμω το λωφορείο)
 μπροκάριση (η) = ο σουβάς
 μπρολαβαίνω = προλαβαίνω
 μπροστογεμί (το) = κυνηγητικό όπλο με γέμιση από την κάνη
 μπροστομούνα (η) = ποδιά κουζίνας
 μπρούα = μωρουδιακή λέξη για το νερό
 μυάκι (το) = δέντρο καλλωπιστικό
 μυαλός = μαλακός, ψημένος
 μύδι- μύδκια
 μυιόχεσμα (το) = το σκατό της μύγας
 μυρτίτσα = η μικρή μυρτιά
 μυρωδκίτσα (η) = το μυρωδικό
 μυσκολώ = μοσχομυρίζω
 μυστοκάρφι (το) = αρωματικό καρύκευμα
 μυυχί-μυυχί =θαυμασμός-ικανοποίηση
 Μώνης Αης (ο) = ο προφήτης Αμώς (Στου Αη Μωνιού τα λκίδκια)
 Μωνιού Αη(του) = του προφήτη Αμώ
 μώνω = ορκίζομαι
 ναγκάζομαι = αναγκάζομαι
 ναγκάζω = αναγκάζω, σφίγγομαι, βάζω δύναμη στο χέσιμο ή στη γέννα
 νακατέβκουμαι = ανακατεύομαι
 νακατεμένος = ανακατωμένος
 Ναστάσης = ο Αναστάσιος
 Ναστασκιό(το) = ο Αναστάσης
 Ναστασκιούαινα = η γυναίκα του Αναστάση
 Ναστασού (η) = η Αναστασία
 νάφτα (η) = παλιό φορητό
 νέει που = ίσως
 Νεκροταφείο = τοποθεσία Κ.
 νεμμώ = φυτρώνω
 νεμουρώ = σπαταλώ

νερεάκι = νεράκι
νέρντε (δρόμος) = μακριά, ακόμα
νεροάκι (το) = το νεράκι
νεφερμές (ο) = όψιμο σταφύλι
νι = το υνί του αλετριού
νίβκουμαι = νίβομαι
νίκκια (τα) = παιδικό παιχνίδι
Νικολουάκι = χαϊδευτικό του επιθέτου Νικολός (Ο πάππους μου το Νικολουάκι)
Νιόμβρης= Νοέμβριος
νιονιό = νους
νιώννω = ξυπνώ (Εν ε νιώννει)
νιωτός = ξύπνιος
νομάζω = ονομάζω
νοούσιν = καταλαβαίνουν, αντιλαμβάνονται
νουρά (η) = η ουρά
νουράι (το) = το τελευταίο άκρο του σκελετού της λεκάνης
νωό = αντιλαμβάνομαι
νταβραντισμένος = δυνατός, μεγαλόσωμος
νταλαβέρι = η σχέση
νταμερζάνα = γυάλινο μεγάλο δοχείο λαδιού ή κρασιού
νταμώνω = συναντώ, ενώνω (α τα νταμώσουμεν)
ντελάλης = αυτός που φώναζε τα νέα στις γειτονιές , ο πτελάλης
ντελαλώ = κοινοποιώ
ντερπιές = κατσάδα, απειλή, φοβέρα
ντζάπα = δωρεάν
ντζιάρα (η) = γυάλινο μεγάλο σκεύος
ντίλδι-ντίλδι =
ντηονώ = αντηχώ
ντουμανιάζω = γεμίζω το χώρο καπνό (στο κάπνισμα ή στο φούρνισμα)
ντρυπώνω = προσπαθώ, τολμώ
ντύμα (το) = το ντύσιμο (το ντύμα του τετραδίου)
Ντώνης = ο Αντώνιος
Ντωνί (το) = Το Αντωνάκη
νυχτοκάος = αυτός που γυρνά τις νύχτες
Νώε = πολύ παλιό, παμπάλαιο (που του Νώε τον καιρό)
νώμος (ο) = ο ώμος
ξαερφκίο = ξαδελφάκι
ξάερφος = ξάδελφος
ξάης = άφησε (ξάης τον)
ξαίνω = αραιώνω το βαμβάκι
ξαμώνω = συγκρίνω
ξάννα = πρόσεχε
ξαννοίω = ψάχνω
ξαννώ = προσέχω (ζώα)
ξαφέγγει = είναι διαφανές
ξεγκρεμμίζουμαι = φεύγω, παίρνω τα μάτια μου

ξεκαζικώνουμαι = βγάζω το καζίκι
 ξεκακίζω = διασκεδάζω
 ξεκόβκω = κόβω επαφές
 ξεκοζυάζω = χάνω στο ζύγι, χάνω στα μυαλά
 ξεκοκκαλίζω = τα ξοδεύω όλα
 ξεκοπή = κατ' αποκοπή εργασία
 ξεκουκκουλλωμένος = ξεσκέπαστος
 ξεκουκκουλλώνουμαι = σκεπάζομαι
 ξεκούρδιση (η) = η αναστάτωση
 ξεκούραος-η-ο = ο ξεκούραστος
 ξεκοψάρκια (τα) = αυτά που ξεφεύγουν από το κοπάδι
 ξεκωλωμένος = με τρύπιο πάτο
 ξελεμματικό (το) = παρατημένο
 ξελιγκιάρης (ο) = αδύνατος
 ξεμαϊδίζουμαι = ξοδεύω τα χρήματα
 ξεμάρα = ολόφρεσκα
 ξεμάραο (το) = ολόφρεσκο
 ξεμισκιλίζουμαι = σχίζομαι
 ξεμισκιλίζω = αφαιρώ κλαδί με τράβηγμα
 ξεμισκιλλάϊ (το) = τρόπος πολλαπλασιασμού φυτού
 ξεμματίζω = ξοδεύω
 ξεμουρίζουμαι = πληγώνω το πρόσωπο
 ξεμπλάζω = χύνομαι
 ξεμπλασμένα = σκορπισμένα, χυμένα
 ξεμποϊζω = παίρνω ανάστημα, ψηλώνω
 ξενερίζω = βγαίνω από το νερό
 ξεντερίζουμαι = βγάζω τα έντερα (από πείνα ή διάρροια)
 ξεντερώνουμαι = κουράζομαι υπερβολικά
 ξεπεζέβκω = ξεκαβαλικεύω
 ξερόν το = ο νους(μεταφορικά)
 ξερονόμι (το) = τόπος με ξερά χόρτα για τροφή ζώων
 ξεροτήανο (το) = τηγανιτό γλύκισμα
 ξεροτράχαλδος = η ξερολιθιά
 ξεσκάλλω = σκαλίζω
 ξεσκατίζω = καθαρίζω ηλικιωμένο άτομο από τα σκατά
 ξετέλεψη (η) = η άκρη, το τέλος
 ξετσινώ = φυτρώνω
 ξετσίππωτος = αδιάντροπος
 ξεφτέρι το = έξυπνο
 ξεφτερίο = (άμε στο ξεφτερίο)
 ξεχάννω = ξεχνώ
 ξεχοιριδικαίνω = περνώ το χοίρο σε τρόπους
 ξεχυρίζω = χωρίζω το σιτάρι από το άχυρο
 ξήφτω = ανάβω, καίγομαι
 ξι (το) = το ξίδι
 ξιδκαίνω = ξιδιάζω

ξίκικος = λειψός
 ξιν και ξιόλαο = στο θυμωμένο
 ξυντίρι (το) = κεντρί ξύλινο
 ξιορίζομαι = εξορίζομαι
 ξοδέβκουσιν = ξοδεύουν
 ξοδέβκω = ξοδεύω
 ξοδκιάζω = ξοδεύω
 ξόψι = ελαφρά, επιφανειακά (ευτυχώς ήταν ξόψι)
 ξυνταίνω (μολύβι) = ξύνω τη μύτη
 ξυντός = μυτερός
 ξουύμαι = ξύνομαι
 ξυπολυταρία = παιδάκια χωρίς παπούτσια
 ξύστρος (ο) = όργανο του ζυμώματος
 ξυώ = ξύνω
 οβκιός (χαλύ οβκιός)=μεγάλη ποσότητα
 Οβριός = ο Εβραίος
 ογκιά (η) = το τριφύλλι
 οκτάρα (η) = παλιό φορτηγό
 ολίσ = αλίμονο
 όλδα = όλα
 όλδο = όλο
 οξόν = εκτός
 όξω = έξω
 όρκο (το) = μέτρο εργασίας
 όροξη = η όρεξη
 ορφός = ο ροφός
 ου ντροπή-ου ντροπή = νουθεσία
 ούγια = η άκρη του υφάσματος
 ουλκιά (η) = η γουλιά
 ούμμα = ναι
 ουσία = έκφραση θαυμασμού
 ουστ = για το διώξιμο του σκύλου
 όφκιος = φίδι
 όχεντρα (η) = η οχιά
 παωμός (ο) = όταν πάω κάπου, πηγαίμος, παγωμένος
 πάγκος = ξύλινο έπιπλο σπιτιού αποθήκη τροφών...
 παζάρι = αγορά
 πάθθητα = υλικό από στάχτη και ασβεστόσκονη με τα οποία έφτιαχναν το πάτωμα
 του σπιτιού
 παιάκι το = το παιδάκι
 παιΐδα η = πλαινό ξύλο σαμαριού
 παιΐδες οι = μέρος του αρότρου
 παιΐδι-δικια = πλευρό, πλευρά
 παιδικιά = τα παιδιά
 παιΐδικια = τα πλευρά
 παιζίμιν (το) = το παιχνίδι

παίκτου-πούκτου=(στα χαρτιά)
 παϊρτίζω = εξουθενώνομαι
 παλαμούττα = η βελανιδιά
 παλαμούττι (το) = βελανίδι
 πάλε = πάλι
 Παλιόπυργος = τοπωνύμιο Κ.
 Παλκιάλωνα (τα) = παλιά αλώνια, τοπωνύμιο
 Παλκιοπυρκος = τοπωνύμιο
 παλδαρός = ο παλαβός
 παλδικάρι = το παλικάρι
 παλλδουκωμένος = δεμένος σε πάσσαλο
 παλλδουκώνουμαι = ακινητοποιούμαι
 παλλούκι = παιδ. Παιχνίδι
 παμπακιά (η) = όνομα χόρτου
 Παναγιά = τοποθεσία Κ.
 πανάθυρο = το παράθυρο
 παναϋρι = το πανηγύρι
 πανέρκια = τα πανέρια
 πανιέρα (η) = το μεγάλο πανέρι
 πάννε = πήγαινε
 πάντα (η) = η μεριά
 παντάπασι = ολοκληρωτικά
 παντρέβκω = παντρεύω
 παντώχνω = δίνω στο διπλανό, μεταβιβάζω
 παξιμάι(ν) το = παξιμάδι
 παότη (η) = η παγωνιά
 παπαδικιά (η) = η παπαδιά
 παπλωμάτα (η) = όνομα πουλιού
 πάππα = μωρουδιακή λέξη. Όταν στο παιχνίδι κρύβεται το πρόσωπο
 πάππαλα = μεταφορικά τέλος, άχρηστα πλέον
 παππούλλα (η) = το τυρί που μένει στον «τσίρο»
 παρδάλα (η) = όνομα ζώου από το χρώμα
 παραγγέλλω = παραγγέλλω
 παραγλέπω = παραφυλάω
 παραμάσκαλα = στην μασχάλη
 παραξύπνημα = το ξύπνημα των νεόνυμφων την πρώτη μέρα του γάμου
 Παρασκεβκή = Παρασκευή
 Παρασκεβκό (το) = η Παρασκευή
 Παρασκεβουλδί (το) = η Παρασκευούλα
 παρασόλι (το) = αλεξιβρόχιο
 παράσταφνο (το) = άνω μέρος της εισόδου
 παρασιτιά (η) = η βάση για το ψήσιμο (πέτρινη και αργότερα μεταλλικός τρίποδας)
 παραφαωμός (ο) = πολύ φαγητό
 παραχωρκιού = από άλλο χωριό
 παρήλκιο (το) = απέναντι στον ήλιο (επιάσετε το παρήλκιο)
 πάρου μου (έφαες πάρουμου) = τουλάχιστο

παρούττι (το) = η πυρίτιδα
 παρτέρνω = μέρος το μέρος κάποιου, υπερασπίζομαι
 πάρτη η (μου) = το μερίδιο μου, ο εαυτός μου
 πασάλειμμα = προχειροδουλειά
 πασαράματα -πασαράες(ασθένεια φυτών), μεταφορικά καθυστερημένες ενέργειες,
 άχρηστες
 πασάρω = δίνω στον επόμενο (Α με τα πασάρουν)
 πασατέμπο (το) = τα σποράκια
 πασατέμπος ο= τα σποράκια(κολοκυθιάς)
 πάσι (το) = το παν
 πάσιν = πάνε
 πασκελκιά (η) = το πήδημα
 πασκελδώ = αποφεύγω με πήδημα
 πασκίζω = προσπαθώ
 πασκολιέμαι = απασχολούμαι
 πασουμάκκα = μεταφ. η άσχημη, η ασουλούπωτη
 πασπατέβκω = καθυστερώ παρατηρώντας, χαζεύω
 πασπατούρης = εξεταστικός
 πάστα η = η σάλσα ντομάτας
 πασταλαμί (το) = το ντουλαπάκι
 πάστρα (η) = η καθαριότητα (Εν τωρ ρέσκει η πάστρα)
 παστρέβκω = καθαρίζω
 παστρικός = ο καθαρός
 πατανία (η) = η κουβέρτα
 παταρός = μέρος του μονόσπιτου για φύλαξη
 πατατούκκα (η) = το παλτό
 πατελκιά (η) = χώμα για μόνωση της χωμάτινης στέγης, έπιναν για τη μέθη
 Πατέλδα (η) = γειτονιά Καλυθιών
 πατελδίες = οι πεταλίδες των βράχων
 μπατίκωμα(το) =ο πλειστηριασμός του Επιταφίου
 πατίχα(η) = το καρπούζι
 πατός, η, ο = ίδιος, α ,ο
 πατσαούρα (η) = άχρηστο ρούχο, πετσέτα καθαρισμού
 πάτσι = ίσα
 πατσούλι (το) = μικρό κομμάτι
 παττίζω = ισοφαρίζω, βουλιάζω (επαττίζαν οι γαδάροι)
 παττιρντί = σαματάς, φασαρία
 παττώ = νικώ
 πάφω = σταματώ να μιλώ
 παχάρι (το) = η άνοιξη, το κρύο
 παχνίζω (ζα) = βάζω τροφή στη πάχνη των ζώων
 Παχύναμμος = τοπωνύμιο
 παωμός (ο) = ο πηγαιμός
 Παώνα, Παόνα, Παονί = η Παγώνα
 πεδιξέβκουμαι = με ικανοποιεί, το ελέγχω
 πεδιξεμένο = προσαρμοσμένο στις ανάγκες μου, βολικό

πεδιξεμένος = ο βολικός
πεζερίζω = κουράστηκα να περιμένω
πεις πιπτού = με πολύ προσπάθεια (;)
πελεκώ = σκαλίζω πέτρα, ξύλο...ή καταναλώνω (επελέκησές τα)
πελτός ο = το σπασμένο κατσούνι
πεννούρι (το) = μικρό κλαδί για το παιχνίδι της Μάντας (ξυλίκι)
πεντάρτι-α = η αρτοκλασία
πεντοχίλιαρο = πέντε χιλιάδες (χαρτονόμισμα)
Πέραμα = τοπώνυμο Κ.
Περέχα(η) = γειτονιά Φαληρ.
περιβαρώ = γίνομαι βάρος, ζω σε βάρος άλλου
περικέττι το= η αφθονία
περιπαίζω = λέω ψέματα, ψεύδομαι
περίπαισμα (το) = το κορόιδο
περκενώνω = σερβίρω το φαγητό
περκούρι(το) = πληγούρι (από σιτάρι)
περμπέρης (ο) = ο κουρέας
περμπέρικο (το) = το κουρείο
περνάλκια (τα) = τα πουρνάρια
περνάλλι (το) = ο πρίνος, το πουρνάρι
περούνι (το) = το πηρούνι
περιφάνι (το) = το πυροφάνι
περπατιξιάρης (γάδαρος) = αυτός που περπατούσε γρήγορα
περυπούται = περισσεύουν
πεσώνω =καταφθάνω
πετιμέζι (το) = προϊόν μελιού
πετρόλαο(ν) = το πετρέλαιο
πετσάκι το = η θήκη της πέτρας στη σφεντόνα
πετσάουρα (τα) = τα πολύ άγουρα φρούτα
πετσάουρος = τελείως άγουρος καρπός
πετσικόλαδι(το) = η κόρα του ψωμιού
πετσωτάικο το = τσαγκαράδικο
πετσωτής (ο) = τσαγκάρης
πευκοζιάνο (το) = πευκοβελόνα
Πέφτη = Πέμπτη
πηαδάκια = παιχνίδι
πηάδι (το) = η πηγή
πήδος (ο) = το πήδημα
πηκτή η = λίπος χοιρινό
πήσσω(το γάλα)
πητιά = μαγιά τυριού από ζώο
Πιαδούλκια (τα) = γειτονιά Καλυθιών
πιαλλώθηκε = απέβαλε
πιαλώνουμαι = αποβάλλω το έμβρυο
πιατέλλι το = τα κόλλυβα
πιατοθέκα (η) = η πιατοθήκη

πιάτσα (η) = πλατεία
 πιζίνα (η) = η βενζίνη
 πιζινάικο (το) = βενζινάδικο
 πιζινίκι = πρόβλημα, ζημιά
 πικροσαλά = πικροσαλάτα. ραδίκι θαλασσινό
 πηλοούμαι = απαντώ
 πιότερα = περισσότερα
 πιπόνι (το) = το πεπόνι
 πισπιπτού = εντελώς
 πισσίτης = τσιγκούνης
 πισσούι (το) = βαθύ σκοτάδι
 πιστί (το) = παιδικό παιχνίδι με ξύλο στα οπίσθια
 πιστιά (η) = δερμάτινη λωρίδα που συγκρατεί το σαμάρι στα οπίσθια
 πιτταρούδκια τα = τηγανιτά λαχανικά...
 πίττερα = πίτουρα
 πίττερα-ρουκάνικα = παιδικό παιχνίδι του σουφά
 πιττίζω = τελειώνω το έργο
 πιττούνικος = ολόκληρος
 πιττώ = τελειώνω
 Πλαγιά (η) = τοποθεσία Καλυθιών
 πλάκα = πέτρινη προεξοχή στον τοίχο εισόδου για λουλούδια
 πλαούνα (η) = η ανηφόρα
 Πλάτανος = γειτονιά Φαληρ.
 πλερώνω = πληρώνω
 πλημάρι (το) = γεμάτο νερό, καταβρεγμένο
 πλίγκος (ο) = ο φάκελος
 πλιθί-πλιθικά = χωμάτινες λάσπινες πέτρες
 πλύμμα(το) = το πλύσιμο
 ποάρι (το) = μέρος του αρότρου, το πόδι
 πόας (ο) = το πόδι
 ποβκάλλω = αχρηστεύω
 πόβκω = πεθαίνω
 πογεννώ = τέλος στις γεννήσεις
 πογτύμι (το) = άπλυτο ρούχο
 ποδαβλίζω = παροτρύνω
 πόδκια = τα πόδια
 πόδκιωνας (ο) = ποδόγυρος
 ποζέβκω = κατεβαίνω από το ζώο
 πόημα (το) = υπόδημα
 πόηση = η υπόδηση
 ποθαμμένος = πεθαμένος
 ποθαρρέβκω = χάνω τις ελπίδες
 πόιν (το) = το πόδι
 ποκάτσαλα = τα υπόλοιπα του αλωνιού
 ποκοττώ = ευκαιρώ
 ποκριώνω = περνώ την Αποκριά

πολακτώ =προσπαθώ να καταφέρω
 πολεί = να κάμει απόλυση ο ιερέας (Α πολεί δα!)
 πολείπω = δεν μου λείπει
 πολλδάρης = αυτός που έχει πολλά (ελαιόδεντρα)
 πολλδοπααίννω =συχοπηγαίνω
 πολλδοτρώω = τρώγω αραιά
 Πολδυκάρπαινα = η σύζυγος του Πολύκαρπου
 πολδυλοάς (ο) = ο πολυλογάς
 Πολδυχρονάκαινα = η γυναίκα του Πολυχρόνη
 Πολδυχρονιό (το)= ο Πολυχρόνης
 πομένω = μένω, περιμένω, κατοικώ
 πομπονιέρα = η μπομπονιέρα
 πορδή = η κλανιά, η πορδή
 πορπατώ = περπατώ
 πορτοκαλικιά (η) = η πορτοκαλιά
 πορτοκλάνω = αφήνω πορδές στα δύσκολα
 ποσβωλώνω = σβήνω τη φωτιά
 ποσκέβκουμαι = προστατεύομαι από τη βροχή (α ποσκεφτούμε)
 ποσπέρας = από το βράδυ, το εσπέρας
 ποσπερίζω = γειτονεύω το εσπέρας
 ποσπέρνω = τελειώνω τη σπορά
 ποσταλώνω =προστατεύομαι από τη βροχή
 ποστηρίζω = υποστηρίζω
 Ποστολί (το) = Το Αποστολάκη
 ποσώννουμαι = εξοικονομώ
 ποσώννω = μαζεύω τις δουλειές μου, τα καταφέρνω
 ποσώστου = ετοιμάσου
 ποταβρίζουμαι = τεντώνω σαν ταύρος
 ποτάσσω = έχω, κατέχω
 ποτηράκι = το σχήμα του «σαϊττόξυλου»
 ποτροκάλκια = τα ποροκάλια
 ποττέ; = άραγε;
 που σκιαν = από τότε
 που του =από κει
 πούγκα (η) = η τσέπη
 πουγκί (το) = πάνινη θήκη φύλαξης
 πούδουκλο το= δεσιά ποδιού ζώων πλεκτή από βλαστούς ή ρίζα σκίνου
 πουδουκλώνω = βάζω πούδουκλο στο ζώο
 πουκαμίσα = παλιό ρούχο
 πουληστρίνα (η) = χρηματικό δώρο στις γιορτές
 πούλδα (η) = η κότα
 πουμπουνιερί (το) = η μικρό η μπομπονιέρα
 πούντα (η) = κρύο (έρπαξα μιάλημ πούντα)
 πουντιασμός (ο) = πολύ κρύο
 ποϋρίζω = κάνω κύκλο, αποφεύγω
 πουρνόν (το) = το πρωί

ΠΟΥΣΚΙΑΝ = από τότε
 ΠΟΥΦΤΑ = τέτοια
 ΠΟΦΑΣΙΖΩ = αποφασίζω
 ΠΟΧΕΡΙΖΩ = προσφέρω δώρο
 ΠΌΨΕ = απόψε, σήμερα το βράδυ
 ΠΟΨΈΒΚΩ = κατεβαίνω από το ζώο
 ΠΠΕΖΕΒΆΓΓΗΣ (ο) = έξυπνος, τολμηρός
 ΠΠΈΣΕΙ = πέσει
 ΠΗΆΔΚΙΑ = οι πηγές
 ΠΠοιινιό(το) = η Δέσποινα
 ΠΠίταλλος = σκουλήκι της άρμης (προστάδιο εντόμου)
 ΠΠώθω = σπρώχνω
 ΠΡΆΜΑ = το πράγμα
 ΠΡΙΧΟΥ = πριν
 ΠΡόαττο = το πρόβατο
 Προαττόμαντρα = λίμνη θαλασσινή στο Φαληράκι
 ΠΡΟΒΆΡΩ = δοκιμάζω
 ΠΡΟΖΟΥΜΕΡΗ (η) = το προζύμι
 ΠΡόσαβκο (το) = το αυγό που μένει πάντα στη φωλιά της κότας
 ΠΡΟΣΚΈφαλο = μαξιλάρι
 ΠΡΟΣΦΆΙ (το) = πρόχειρο φαί
 ΠΡΟΣΦΆΣ (ο) = είδος τυριού σε άρμη
 ΠΡΟΣΨΆΠΑΤΑ = οι γενιές, δεύτερα, τρίτα
 ΠΡΟΤΟΥ = πριν
 ΠΡΨΨΜΑ = πρώιμα
 ΠΡΨΨΤΙΝΌΣ = ο παλαιός
 ΠΡΨΨΤΆΛΗ (η) = το πρώτο γάλα μετά τη γέννηση
 ΠΡΨΨΤΌΓΕΝΝΗ (η) = είναι η πρώτη της γέννα
 ΠΡΨΨΤΟΝ = παλιό (από έναν πρώτον)
 ΠΥΛΙΨΨΝΑΣ (ο) = ο αυλότοιχος
 ΠΥΛΨΨΝΑΣ = τοπωνύμιο, νέα γειτονιά Φ.
 ΠΥΡΨΨΗΝΑ (η) = απομεινάρι λιοτριβιού
 ΠΨΨΡΨΗΝ (η) = το πρωινό
 ΠΨΨΡΨΝΌΝ = το πρωί
 ΡΑΔΚΙΑΨΨΩ = αραδιάζω
 ΡΑΨΨΑΚΚΨΨ (το) = ποικιλία σταφυλιού
 ΡΑΨΨΚΨΨ (το) = το τσίπουρο
 ΡΑΨΨΚΌΣΥΚΑ = ποικιλία σύκων
 ΡΑΨΨΤΆΙΚΟ (το) = το ραφείο
 ΡΡΑΨΨΨΝΙΑΨΨΖΟΜΑΙ = αρραβωνιάζομαι
 ΡΡΑΨΨΨΝΙΑΨΨΤΙΚΌΣ-ΙΑ = αρραβωνιασμένος
 ΡΕΨΨΨΨΘΨΨΙ (το) = γειτονιά Καλυθιών
 ΡΕΚΨΨΙΑΨΨΖΟΜΑΙ = επιθυμώ, προτιμώ, διαλέγω
 ΡΕΜΌΝΙΨΨΜΑ = κοσκίνισμα με το ρεμόνι
 ΡΈΣΚΕΙ = αρέσει
 ΡΈΣΚΕΙ ΜΕ = μου αρέσει

ρετσέτα (η) = η συνταγή
 ριγάλλδο (το) = το δώρο
 ριφάκι (το) = το μικρό κατσικάκι
 ρίφι το = κατσίκι
 ρκίζω = αργώ
 ρκινήξω = να αρχίσω
 ρκινώ = αρχίζω
 ρμηνέβκω = συμβουλευώ
 ρόγκια (αρχαγγελίτικα) = ρόδια
 ροδκιά = η ροδιά
 ρόδκια = τα ρόδια
 Ρόδου- Λίνδου = νέα γειτονιά Φ.
 ρόι (το) = το ρόδι
 ροϊστήρι (το) = εργαλείο φούρνου
 ρουζέττι (το) = χρωματιστό ψάρι της άμμου
 ρουκάνικα = λέξη του παιχνιδιού Μπίτσηκας
 ρούκεττος (ο) = περάτης της πόρτας
 ρουμάνι (το) = άγρια πυκνή βλάστηση
 ρουπατσίνα (τα) = τα διάφορα πράγματα που μετέφεραν όταν διανυκτέρευαν
 στους αγρούς (τα)
 ρούπι = το 1/8 του πήχη
 Σαβαστουλδί (το) = η Σεβαστή
 Σαββάτο = Σάββατο
 Σαββατόβραο = το Σαββατόβραδο
 Σαββί (το) = ο Σάββας
 σαϊττα (η) = η σφεντόνα
 σαϊττάς (ο) = ο σφεντονάς
 σαϊττόξυλο το = κλαδί θάμνου-δέντρου σε σχήμα ποτηριού για τη σφεντόνα
 σακκαρίνα = γυναικείος σάκκος
 σακκίν κι αλέσιμο = (όταν κάποιος γίνεται βαρετός λέγοντας τα ίδια)
 σακκούλδι = θήκη για βιβλία, για πρόχειρο φαγητό
 σαλά (η) = η σαλάτα
 σαλαμέττι = ακέραιο, σώο
 σαλαμούρα (η) η άρμη συντήρησης ελιών, τυριού κ.λ.π
 σαλαουνώ = δίνω σημάδι ζωής, κουνιέμαι
 σαλέβκω = περπατώ, προχωρώ
 σαλογυρίζω = περιφέρομαι άσκοπα
 Σαουράκι (το) = τοπωνύμιο Κ.
 σαουρώνω = μαζεύω ξένο νήμα (στο χαρταετό)
 σάππι (το) = το ξύλο της τσάπας, τσεκουριού κ.λ.π
 σαράι το = ανάκτορο
 σάρακας (ο) = προνύμφη του ππιτάλλου
 σαρταμπέλλδος = ο άτσαλος
 σαρτάρω = κάνω πήδημα
 σαρτώ = πηδώ , ζευγαρώνω
 σαχανάκι (το) = ο ανεμοστρόβιλος

σάψυχος = αρωματικό τσάι
 σεβντάς = καημός (έρωτας)
 σειές = στην υγεία σου
 σειράς (ο) = η σειρά
 σελιάνι (το) = βόλτα , σεργιάνι
 σερεπέττι το= κοπρόνερο για πότισμα φυτών
 σερέτης =ο γρουσουζής
 σεφέρι(το) = η φορά
 σεφέρκια = φορές
 σημάι (το) = παιδικό παιχνίδι. Σημαδεύαμε τενεκέ με πέταγμα πέτρας.
 σία = υγεία
 σιάζω = συνάπτω σχέση
 σιάκκι = σακί με δύο θήκες για τη σπορά
 σιαστική = η αρραβωνιαστικιά
 σιαστικός = ο αρραβωνιαστικός
 συγκουρώ = ψαλιδίζω
 σιέλι (το) = ίζημα χειμάρρου
 σιερένιος = ο σιδερένιος, δυνατός μετά την ασθένεια
 σινεμάς = ο κινηματογράφος
 σινί (το) = στρογγυλό τραπέζι χωρίς πόδια
 σίουρα = σίγουρα
 σίουρος = σίγουρος
 σισσιρία (η) = βρώσιμο χόρτο
 σίφουνας = ο τυφώνας
 σκάδκια (τα) = ξερά σύκα
 σκάλαθρος (ο) = εργαλείο φούρνου
 σκαλότρυπα (η) = μικρή ορθογώνια τρύπα στον τοίχο εισόδου για αερισμό
 σκαμπάζω = καταλαβαίνω
 σκαπουλλέρνω = ξεφεύγω
 σκαρί (το) = γεννητική προδιάθεση
 σκαρμιέμαι = προσπαθώ
 σκαρφαλωμένος = σκαρφαλωμένος
 σκαρφαλώνω = σκαρφαλώνω
 σκάση (η) = στενοχώρια (άησ με στην σκάσημ μου)
 σκατοταίζω
 σκατούλδα (η) = μεγάλο σκατό
 σκεδιάζω = σχεδιάζω
 σκέπει = προστατεύει (από τον αέρα)
 σκέπω = προστατεύω
 σκερβελές = ντελικανής
 σκιάζουμαι = κάνω σχέση
 σκιάζω = τακτοποιώ
 σκιαστείτε = να συμφιλιωθείτε
 σκιου = κουνήσου
 Σκληπειό (το) = το χωριό Ασκληπειός
 Σκληπενός = από το Ασκληπειό

σκολείο =το σχολείο
 σκολκειό = το σχολείο
 σκοντηλώ = τρικλίζω
 σκοπός (ο) = αγροφύλακας
 σκορδαλδός (ο) = ο κορυδαλλός
 σκόρδο (το) = το σκόρδο
 σκορταλκιά (η) = η σκορδαλιά
 σκοτάι (το) = το σκοτάδι
 σκοτίζουμαι = ζαλίζομαι
 σκούλουκας ο = το σκουλήκι
 σκουλουκιάζω = πιάνω σκουλήκια
 σκουλουκιάρης = ο νεκρός
 σκουλουκόπετρα (η) = σαρανταποδαρούσα
 σκουλουκώνουμαι = υποψιάζομαι
 σκουτούφλι το = βαθύ σκοτάδι
 σκουφί-σκουφκιά
 σκω = σκάω ,ζεσταίνομαι, στενοχωριέμαι
 σμείω = ενώνω
 σοϊκό = της γενιάς χαρακτηριστικό (Πάει σοϊκόν το πράμα)
 σουά (η) = στοά
 σουβένι (το) = είδος εντόμου
 σουβρίκος = είδος χορού
 σουγιά (η) = μικρό μαχαίρι για πολλές χρήσεις
 Σουλουκκόμυλος = καλυθενό τοπωνύμιο
 σούλουκκος (ο) = όνομα ψαριού, η μεγάλη μπίλια στο παιχνίδι
 σουλουμάς ο = η μεγάλη ποσότητα (;)
 Σουλουντράνι (το) = γειτονιά Καλυθιών
 σουλούπι = παρουσιαστικό
 σουλτανί (το) = ποικιλία σταφυλιού(σουλτανίνα)
 σουμάρι (το) = σέλα
 σουνουμαέβκουμαι =συμμαζεύομαι
 σουνουμαεμός (ο) = συγκέντρωση
 σουνουμάι = συνολικά, όλα μαζί
 σουρά (η) = πήλινο δοχείο νερού
 σουραϊ (το) = πήλινο δοχείο νερού
 σουρτούκης = ακατάστατος, ασταθής
 σουρτουκλαμάς = αλλοπρόσαλλος
 σουσαμάκι = όνομα πουλιού
 σουσούμι (το) = σημάδι γονικό
 σουύττα = μίαν και (Σουύττα είπεν να πεσώσει)
 σουφάς = υπερωψωμένος χώρος ύπνου και καθιστικού ,μπροστά στη τσιμιά
 σουφράς = το σινί
 σουφρώνω = κλέβω, μαζεύω
 σπαγκοραμμένος- σπαγκόραμμα = τσιγκούνης
 σπάγκος = ο τσιγγούνης
 σπατσούλαι- σπατσούλκια = είδος μικρού ψαριού της ακτής (σχεδόν χάθηκε)

σπάχος (ο) = ο σπάγκος
 σπινάκι (το) = το μικρότερο αποδημητικό πουλάκι
 σπιουνιά η = η προδοσία
 σπιούνος ο = προδότης
 σπιρτά (η) = ο βαθμός του οινοπνεύματος (πολλή σπιρτά)
 σπορικός = σπόρος για την επόμενη καλλιέργεια
 σπυρί-σπυρί = υπομονή και οικονομία
 σσωλογιάζομαι = τακτοποιούμαι
 σσωλογιάζω = τακτοποιώ διάφορα αντικείμενα
 στάγκα (η) = παιχνίδι ομαδικό της γειτονιάς(μακριά γαϊδούρα)
 σταλαός (ο)=ο σίφωνας
 σταλαός (σπίτι) = έπιασέν το σταλαός (στάζει το γώμα)
 σταλίζω(τα ζώα) = τα προστατεύω από τη βροχή
 Στάμα (η) = η Σταματία
 Σταματελλδίτσα (η) = επίθετο-παρατσούκλι
 Σταματί (το) = ο Σταμάτης
 Σταματού = η Σταματία
 Σταματούλλα = η Σταματία
 Σταμί (το) = η Σταματία
 σταμνοθέκα (η) = θέση δίπλα στην είσοδο του σπιτιού για σταμνιά
 στάμνος (ο) = πήλινο δοχείο νερού
 σταμπέρνω = επισημαίνω
 στάξη (η) = σταγόνα
 στασίδι-δκια = το κάθισμα του ναού
 στάσσει = βάζει νερό η οροφή
 Σταυρώματα = τοποθ. Κ.
 σταφία (η) = η σταφίδα
 στεκνός = ο στεγνός
 στεκνώνω = στεγνώνω (Άμα είναι στεκνά, α τα μαέψουμεν)
 στελιά (τα) = στελέχη
 στέλλω = στέλλω
 στεμμός(ο) =σταματημός
 Στενό = τοπωνύμιο Κ.
 στενοχώρκια = η στενοχώρια
 στεφανακάκι (το) = μικρόσωμο πουλάκι με χρωματιστό στεφάνι στο λαιμό
 Στεφανιό (το) = ο Στέφανος
 Στη γεώτρηση = τοποθεσία του κάμπου Κ.
 στημέρνω = κοιτάζω, εξετάζω
 στίμη (η) = η ορμή, με φόρα
 Στο 13 = τοποθεσία Φ. , τουριστική γειτονιά
 Στο κάμπιγκ = τοποθεσία Κ.
 Στο φούρνο = γειτονιά Φαληρ.
 στοίβη (η) = ο σωρός
 στοιχαλδάκι- και = τα στοιχειά
 στοιχαλλάκι = το στοιχειό
 Στου κοράκου τα βουνάρκια = τοπωνύμιο

Στου Νεοφύτου = τοποθ. Κ.
 Στου Πρόδρομου = τοποθεσία Φαληρ.
 Στου Χατζηνικολκιού =τοποθεσία Φ.
 στραβαίνουμαι = τυφλώνομαι (Εν το στραβάθηκες;)
 στραβάρα = η στραβομάρα
 στραλλίνι (το) = αποδημητικό ωδικό πουλί
 στρατέβκουμαι = βρίσκω τον προορισμό μου
 στρεμμός (ο) = η επιστροφή
 στρέφω = επιστρέφω
 στρωσκιά (η) = στρωσιά
 συβράζω = ζεσταίνομαι
 σύβραση (η) = είδος μαγειρέματος
 συγκουρώ =κόβω, τεμαχίζω
 συδκιάβατα = συγχρονισμένα
 σειές = υγείες
 συκκίρτηση (η) = στενοχώρια
 συκκιρτίζουμαι - στενοχωριέμαι
 συλλοή (η) = η σκέψη
 συμπιάνουμαι = χορταίνω, δυναμώνω (φάε να συμπιαστείς)
 συμφέρνει = έχει συμφέρον
 συναϊλίζω = παροτρύνω, σπρώχνω , ωθώ
 συναϊλισισε = κατάφερε
 συναίματος = γεμάτος αίματα
 συναπάντημα = ...και το κακό συναπάντημα, το αντάμωμα
 συνοπάντι (το) = συναπάντημα
 συνορίζουμαι = αναμετρέμαι
 συνορισιά (η) = φιλονικία
 συντέκνισσα = η κουμπάρα
 σύντεκνος = ο κουμπάρος
 συντρέχω =βοηθώ τον άλλο
 σύξυλος = ακίνητος, ξαφνιασμένος
 συρμαγιά (η) = κεφάλαιο επιχείρησης
 σύσκατος = λερωμένος με σκατά
 συφταίνουμαι = προγραμματίζομαι,προλαβαίνω
 συχασμός (ο) = η ησυχία , σταμάτημα
 σφαλώ = κλείνω την πόρτα
 σφαχτάρι (το) = εργαλείο φούρνου
 σφηκαόνι(το) = είδος σφήκας
 σφίγγω = μεταφορικά παίρνω δρόμο, τρέχω
 σφιχτός = τσιγκούνης
 σφογγελώ = φασκελώνω
 σφογγιά (η) = εργαλείο φούρνου
 σφογγίζω = καθαρίζω
 σφουγγίζω = καθαρίζω με πετσέτα
 σχιάλκια (τα)= τα σάλια
 σωλογιάζω = τακτοποιώ

σσωμάντηλο = το εσωτερικό μαντήλι στο κεφάλι των γυναικών
σωμπίννει = εισχωρεί το νερό
σώννει = φτάνει, αρκετά
σώννω = μαζεύω, συγκεντρώνω (κόμα εν τα σωσα)
σωουζιά (η) = ζηλοφθονία
σωουζιάρης = ζηλόφθονος
σωσπώ = σπάζω τα κόκαλα
ταβάς (ο) = το τηγάρι
ταβλαρούκα = λέξη του παιχνιδιού Μπίτσηκας
ταβλιάζουμαι = πέφτω κάτω ακίνητος
ταγκλουκώ = ανακατεύομαι (το λάι ταγκλουκά)
ταλαβέρι το = πάρε- δώσε
ταμπλάς (ο) = πίνακας ; , απότομα
ταμπούκι το = πρηστό
τανάς = ο ταύρος
ταξελλάρης = ο φοροεισπράκτορας
ταφτιάζω = κρύβω, εξαφανίζω
ταχράς = κυρτό σιδερένιο εργαλείο κοπής κλαδιών
τέζα = πεθαμένος
τεμερζής = ο σιδεράς
τενέκκι (το) = τενεκεδάκι
τενεκί (το) = τενεκεδάκι πε πέτρες
τέντζερο (το) = χάλκινο δοχείο κουζίνας
τέπελα = εντελώς, τελείως
τεςκερές (ο) = τίτλος ιδιοκτησίας γης
Τετράδη = Τετάρτη
τζα = μωρουδιακό. Όταν φανερώνεται το κρυμμένο πρόσωπο
τσαρσί το = η αγορά
τζένια (τα) = τα κουζινικά,κατσαρολικά
τσιμιά (η) = το τζάκι
τσιμιομαντίλα (η) = κάλυμμα του τοίχου του τζακιού
τζίτζιφο (το) = καρπός της τζιτζιφιάς
τηα = (που τηα είναι) (αυτή είναι η αιτία;)
τηάνι (το) = το τηγάρι
τηανίζω = τηγανίζω
τηανίτα (η) = τηγανίτα
τηανιτός = τηγανιτός
τιμονέβκω = τακτοποιώ
του = εκεί (α θέλουμεν και του φράγκα)
τουβράς = είδος σακιού
τουκκέβκω = υποχωρώ
τουκκουντώ = υπενθυμίζω, συμβάλλω
τουλουπάνι (το) = πανί για σούρωμα
τούμπλα (η) = χρυνό κόσμημα
τούνους = ποιανού

τουρσί(ν) το = τουρσί
 τουρτουρκαίνω = τρέμω από το κρύο
 τούρτουρο = τρεμούλιασμα από το κρύο
 τουτηδά = εκείνη
 τουχεμές (ο) = θεμέλιο
 τράβαλα = μπελάδες, τρεχάματα
 τρακκούνι (το) = τακούνι
 τράμπα (η) = ανταλλαγή προϊόντων
 τρανέβκω = γίνομαι σπουδαίος
 τράος = ο τράγος
 τραουδάκια = τα τραγουδάκια
 τραουδιστής = ο τραγουδιστής
 τραουδώ = τραγουδώ
 Τραουνού = τοπωνύμιο
 τραπουζάνια (τα)
 τράτος (το) = το περιθώριο (Έχουμε τράτος)
 τραχήλης (ο) = ο ασβός
 τραχούρι (το) = όνομα ψαριού που χάθηκε από τη θάλασσά μας
 τριάκτυλο (το) = όργανο του αλωνιού
 τριβκιάς(ο) = εργαλείο τυροκομικής
 τρικέφαλο = με τρία κεφάλια (Εκεί που θέλει είναι θερκίο τρικέφαλο)
 τριχιά (α σε βάλουμεν μιαν τριχιά) = στη ντροπή, λεπτό κόσκινο
 τριχοφάς = ασθένεια των μαλλιών
 τρουλλάνοικτος = ορθάνοικτος
 τρουλλδί = παραγεμάτο πιάτο
 τρούλλδος (ο) = το ύψωμα
 τρουλλάνοιχτα = ορθάνοιχτες οι πόρτες
 τρουλλοφτιάζω = τεντώνω τ' αυτιά, προσέχω
 τρυπαλλίτης (ο) = έξυπνος, πολυμήχανος
 τσα = έτσι
 τσαερό το = δοχείο τσαγιού
 τσακκιστός (ελκίης τσακκιστές) = σπασμένος με πέτρα
 τσακκουμάκι (το) = αναπτήρας
 τσακκουναρίζω = δέρνω, τσακίζω
 τσακκώ = τσακίζω
 τσάκνο (το) = το προσάναμμα
 τσακόδρομος = δρόμος με τσακερές πέτρες
 τσαμούχης (γάδαρος) = καλός εραστής
 τσαμπάλι (το) = κουδούνι στο λαιμό ζώου
 τσαμπί (το) = μικρή σπίθα
 Τσαμπικό (το) = η μικρή Τσαμπίκα
 τσαούσης = περήφανος
 τσαούσικο = λεβέντικο
 τσάρουκας (ο) =οισοφάγος (Ο έρημος ο τσάρουκάς σου!)
 τσαρτέλδες (οι) = οι σαρδέλες
 τσατσουμάες = οι σπίθες της φωτιάς

τσαπτάλι (το) = το παρακλάδι
 τσεμπέρι (το) = το κεφαλομάντιλο των γυναικών
 τσιάρα (τα) = τσιγάρα
 τσιλκίο (το) = η διάρροια
 τσιλδώ = χέζω, γεννώ
 τσιμουδικιά (η) = η σιωπή
 τσίππα η = η ντροπή
 τσιράκι το= όνομα πουλιού
 τσιράς (ο) = το δαδί του πεύκου
 τσίρος (ο) = το υγρό που μένει στη παρασκευή τυριού
 Τσίτση (στου) = γειτονιά Καλυθιών
 τσιτσι = κρέας (μωρού)
 τσιτσοπαναύρο το = γυμνός στο δρόμο (τιμωρία)
 τσίτσος (ο) = ο γυμνός (πιασ' τον τσίτσο, πάρ'του τα ρούχα του)
 τσιπτώννουμε = υπερηφανεύομαι
 τσιφούτης = μαλακός, φοβητσιάρης
 τσοάλκια (τα) = τα τσουβάλια
 τσολλού (η) = στρωσίδι υφαντό στον αργαλειό
 τσολλούες = υφαντές στον αργαλειό από κουρέλια παλιών ρούχων
 τσοπάνηες οι= οι βοσκοί
 τσουάλι (το) = το τσουβάλι
 τσουβράς = φαγητό
 τσουϊζω = καταβρέχω με ζεστό νερό
 τσουϊστός = βραστός
 τσούκκα (η) = το τσουκάλι
 τσουκκόφραμα = το σκέπασμα του τσουκαλιού
 τσουλλομανίτα (η) = δηλητηριώδες μανιτάρι
 τσούρδτης-ες = όνομα πουλιού
 τσουραίνω = προκαλώ πόνο
 τσουρμαρία (η) = η μεγάλη παρέα
 τταζί (το) = γρήγορο
 ττάζος(σκύλος) = γρήγορος
 τταμακιάρης= ο εκλεκτικός
 τταμάχι(το) = η λαιμαργία
 τταρλάς (ο) = μεγάλη εδαφική έκταση, μεγάλο κτήμα
 ττάρταλλα - ππατταρίσια =τα άχρηστα
 Ττασού (η) = η Αναστασία
 ττέλι (το) = μεταλλικό σύρμα
 ττόζι το = η σκοτεινιά
 ττομελέκι = αρκετά
 ττουρλού-ττουρλού = διάφορα
 ττουςούνι το =ο βλάκας
 τυλιάδι(το) = προστάδιο εντόμου (για τα κουνούπια)
 τυπησύρι (το) =η κιμωλία
 τυράννια (η) = η τυραννία
 τυρικό(το) = βούρλινο δοχείο στραγγίσματος του τυριού

τυρομύζηθρο (το) = είδος τυριού (παραδοσιακό)
 υποφέρνω = υποφέρω
 φακκή (έφαε η φακκή το λάι) = σπατάλες
 φακκώνω = χτυπώ
 φαμελίτης = οικογενειάρχης
 φαμίλκια (η) = η οικογένεια
 Φαντενός = ο κάτοικος του χωριού Αφάντου
 φαούδι (το) = ο εργατικός
 φάουσα (η) = πλήθος, ασθένεια, κατάρα
 φαραουνιά (η) = το πλήθος...
 Φάρκια (η) = τοπωνύμιο, τουριστική γειτονιά
 φαρμακουκιά (η) = όνομα θάμνου
 φασούλκια τα= τα φασόλια
 φέβκω = φεύγω
 φεγγάρι το= όνομα φυτού
 φελά (σε) = σε ωφελεί
 φελέκι (το)= (το φελέκι σου μέσα)
 φελδί(το) = μικρή φέτα ψωμί
 φελλομπίνει = το καντήλι πίνει λάδι από το φελλό, χάνεται
 φέρεσται (το) = οι τρόποι (Το πάσι είναι το φέρεσται)
 φέσι (το) = κάλυμμα κεφαλής (νησιώτικη παράδοση)
 φήννει = αφήνει
 φιαρέβκουμαι = εμπιστεύομαι
 φίδκια τα= τα φίδια
 φιστικάκια τα= βολβοί της ξινιάς
 φκερώ = αδειάζω το περιεχόμενο
 φλάρος = το συκώτι(ίσως) (τον κακόσ σου το φλάρο)
 φλέα (η) = η φλέβα
 Φλεάρης = Φεβρουάριος
 Φλεαρί (το) – (ρκιά) = επίθετο
 φλέες (οι) = οι φλέβες
 φλετρό (το) = το πηγάδι
 φοητσιάρης = ο φοβητσιάρης
 φόος = ο φόβος

 φοούμαι = φοβούμαι
 φορδακλός (ο) = ο βάτραχος
 φορά η= η φοράδα, το θηλυκό άλογο
 φοραμανίκα = χωρίς τα απαραίτητα ρούχα στο κρύο
 φορτακλάκι (το) = το βατραχάκι, ο γυρίνος
 φορτωτήρα (η) = ξύλο για ξυλοδαρμό
 φούλλι(το) = αρωματικό λουλούδι
 φουμαδόρος = ψάρι της άμμου(αντέχει αρκετά έξω από το νερό), ο λύχνος
 φούντη (η) = η πρασινάδα του δέντρου(μεγάλη φούντη)
 φουντώ = ρίχνω στο νερό
 φουρκέττα (η) = τσιμπίδα μαλλιών

φουρκίζω = ταΐζω το καμίνι με ξύλα
φουρό (το) = γυναικείο εσώρουχο
φουσκί (το) = σκουλαρίκι
φουτάς (ο) = το λευκό υφασμάτινο σκέπασμα του αλευριού στο ζύμωμα
φράγκα τα = οι παράδες
φραγκοβάζανο (το) = η μελιτζάνα
φρακτάες (οι) = καλλιεργητές πρώιμων λαχανικών
φράμα(το) = το κλείσιμο, η πόρτα(του φούρνου)
φροκαλιά(η) = η σκούπα
φρόκαλο (το) = το σκουπίδι
φροκαλώ = σκουπίζω
φρύω = ζεσταίνω στο φούρνο
φτάνω = προλαβαίνω
φταρμίζομαι = φταρνίζομαι
φτενός (ο) = ο φθηνός
φτι (το) = το αυτί
φτια (τα) = τα αφτιά
φτοδός-α-α = αυτός, η, ο
φτον = αυτό
φτύμα (το) = το φτύξιμο
φυέστε = φύγετε
φυλακωμένος = ο φυλακισμένος
φυλακώννουμε = φυλακίζομαι
φυσάκι (το) = τρύπιο καλάμι
φυτέβκω = φυτεύω
φφαλοκόβκω = κόβω τον ομφάλιο λώρο
φφέντης = ο αφέντης
Φώκος = φωτιά
χαβάσιν (το) = κουράγιο
χαζίρικα = έτοιμα, χωρίς
χαζίρικος = έτοιμος, δωρεάν (ήβρεν τα χαζίρικα)
χαιρέτιον (το) = η ονομαστική εορτή
χαϊρι (το) = η προκοπή
χαλά (σε) = σε βλάπτει (την ώρα του ξυλοδαρμού)
χαλαβαλές (ο) = η φασαρία, μπελάς
χάλαβρα (τα) = χαλάσματα
χαλαμαντάρα (η) = το χαλασμένο μοτοποδήλατο
χαλατά (τα) = τα μισογκρεμισμένα σπίτια
χαλατός = χαζός
χάλεμα (το) = το μέτρημα με κόκκα
χαλκιούμαι = αρρωσταίνω
χαλουβάς (ο) = ο χαλβάς
χαλούρα (η) = σήκωμα στην πλάτη
χάμε = κάτω
χαμηλός = ο χαμηλός
χαμηλώνω = κατεβαίνω χαμηλά

χαμνίζω = μαλακώνω
χαμπαρκιάζω = καταλαβαίνω, συνειδητοποιώ (Ε χαμπαρκιάζει τίποτα)
χάνι α = μακάρι
χαούζα (η) = δεξαμενή
χαπάρι το = είδηση (α μης σε πάρει χαπάρι)
χαραμά(η) = η χαραμάδα
χαράμι = άδικα
χάρισμα = δωρεάν
χαρκιαάκι = όνομα μικρού πουλιού
χαρκίτης = είδος χαρταετού
χαρμπαλάς = κέντημα
χαρουπιά (η) = δέντρο . Καρπός τα ξυλοκέρατα, τα χαρούπια
χάρταλη (η) = φαρμακευτικό βότανο
χαρτούτσα (η) = το φυσίγγιο
χαρτουσιέρα (η) = η φυσίγγιοθήκη
χασκογελώ = γελώ σαν χαζός
χασολοϊσμένος,-η,-ο = χαμένος από τις πολλές έγνοιες
χασοστράτης(ο) = ο υπνοβάτης ; , ο χαμένος
χασουμέρης = ο αργόσχολος
χασουμέρι (το) = χάσιμο πολύτιμου χρόνου
χασουμερνώ = χάνω χρόνο
χαστός = με το στόμα ανοιχτό
χασωνούς (ο) = χαμένος
χάτε = εμπρός
χάτε-χάτεστε = εμπρός
Χατζημαρουλλούς (στης) = τοπωνύμιο Κ.
χάφτω – εχάφτη (άλλος έχανε κι άλλος εχάφτη) = καταπίνω
χέλε-χέλε = επιφώνημα νίκης(κοροϊδία στον αντίπαλο)
χερόλαβη (η) = μέρος του αλετριού
χερόμυλος = πέτρινος μύλος για άλεσμα σπόρων
χερούλδι (το) = το χερούλι
χίζι (το) = το ζόρι , με το έτσι θέλω
χιλκιορέζιλος = ο ντροπιασμένος
χίνια = είδος αγκαλιάς για παιδιά
χινιπόι (το) =
χιονίζει = κρυώνει το φαγητό
χιόνιο = παγωμένο
χιόνιο-χιόνιο = θαυμασμός, ικανοποίηση
χλωρασιά (η) = χλωρή
χνάρι (το) = το ίχνος
χνάρκια (τα) = τα ίχνη
χνωτιάζω = ταιριάζω
χολέντρα (η) = υδρορροή
Χολκακούρα = τοπωνύμιο
χολομανώ = στενοχωριέμαι
χολοσκώ = λυπούμαι

χοντρομπούκκα = τρώγε μεγάλες μπουκιές
χόρταση (η) = ολοκλήρωση φαγητού
χου, πρε = τρέξε (για το γαϊδούρι)
χουβαρνταλίκι (το) = αλόγιστο έξοδο
χουβαρντάς (ο) = ανοιχτοχέρης
χούι (το) = η συνήθεια
χόχλακας ο = πέτρα
Χοχλακιά (η) = γειτονιά Καλυθιών
χοχλαστός = βραστός
χόχλος (ο) = ο βρασμός
χρέμι (το) = υφαντό σκέπασμα στον αργαλειό
χρουσόμηλα = βερίκοκα (Χρουσόμηλα της Καλαμονιάς)
χρουσομηλιά(η) = η βερικοκιά
χρουσόμηλο (το) = το βερίκοκο
χταπόι (το) = το χταπόδι
χτικιάζω = γίνομαι εξωτικό, αρρωσταίνω
χτικιάρης = χτυπημένος από βαριά αρρώστια
χύζι (το) = η ορμή
χύση (η) = τα όμβρια νερά
χάκκι το= μερίδιο στην περιουσία
Χώρα = η πόλη Ρόδος
χωράφκια τα = τα χωράφια
χώρκια = χωριστά
χωρκιό (το) = το χωριό
ψάθες = πλεκτές για προστασία από την υγρασία του σουφά
ψακή (η) = δηλητήριο
ψακώννουμε = πίνω δηλητήριο, μπεκρουλιάζω
Ψαλιόκαμπος = τοπωνύμιο
ψαρέβκω = ψαρεύω
ψέλδα (η) = ίσιο μαχαίρι
Ψίθθος = το χωριό Ψίνθος
ψιμίθι (το) = ψωμάκι κουλούρι
ψιστ = για το διώξιμο της γάτας
ψιχάλδα = ψιλή βροχή
ψόματα = τα ψέματα
ψουνίζω = ψωνίζω
ψόφκιασε = ψόφησε
ψοφοπλαντώ = πεθαίνω από την πείνα
ψυλλόχεσμα (το) = το χέσιμο του ψύλου
ψυχάι (το) = ίδια χαρακτηριστικά (Ε σε 'φηκεν ψυχάι)
ψωμόπουλλο(γάμου) = διάφορα τρόφιμα για το τραπέζι του γάμου
ωσφαίνει = ίσως, τάχα, όπως φαίνεται